

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань економічного розвитку

02 грудня 2020 року

Веде засідання голова Комітету НАТАЛУХА Д.А.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мої вітання!

У нас присутні... Давайте так. Кисилевський на місці.

Кицак є? Немає поки що.

Колтунович. Бачу є.

КОЛТУНОВИЧ О.С. На місці.

ГОЛОВУЮЧИЙ. На місці.

Степан Іванович Кубів.

КУБІВ С.І. На місці.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є Кубів.

Лічман є.

Муса Сергоєвич щойно приєднався. Є.

Марчук є.

Мовчан є.

Наталуха є.

Підласа. Немає поки що.

Борис Вікторович Приходько, бачу, є.

Руцишин. Ярослав Іванович? Немає.

Скорик. Поки що немає.

Тарута і Шевченко - немає

Приєднався до нас Кицак. Богдан Вікторович! Є? На місці ви? Пане Богдане!

КИЦАК Б.В. Да. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є. Присутній. Добре.

Тому у нас, колеги, 10 членів комітету присутні. Є кворум. Відповідно переходимо до порядку денного.

КУБІВ С.І. Пане голово, у мене є питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, Степане Івановичу, будь ласка.

КУБІВ С.І. Враховуючи, що не хочемо ми сьогодні по дивідендах залізниці і розглядати бюджет, треба розглядати в комплексі, і перше, і друге питання проекту не розглядати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я зрозумів. Я підтверджую, надійшло від уряду схоже прохання, і від "Укрзалізниці", які ведуть, продовжують вести між собою перемовини. У нас є хтось від Міністерства інфраструктури?

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Відключились. О'кей.

Тому, в принципі, ця пропозиція підтримується. Я би, колеги, тоді пропонував би виключити з порядку денного перші два питання - це 3763 законопроект і законопроект 3800. І у нас тоді залишиться порядок денний з трьох пунктів. Перше – це звіт віце-прем'єра з питань цифровізації і цифрової трансформації Федорова Михайла Альбертовича. І друге - це проект закону 3739

(це друге читання), проект закону про так звану локалізацію. І третій пункт "Різне", звісно.

КУБІВ С.І. Пане голово, і треба... Є просьба тоді, щоб від секретаріату направити в Кабінет Міністрів України лист. Не можна всі підприємства державні, які мають прибуток, під всі мірки знімати дивіденди і знімати прибуток. Ми інакше положимо промисловість і положимо всі підприємства, які є. Направити такий лист.

І друге. Є Конституція, де 30 відсотків відповідно повинні сплачувати. Все інше ми повинні підійти індивідуально для перспективи. Тому якщо дати кошти проїдання, ми втрачаємо майбутнє. Якщо ми скрутимо витрати, а зробимо інвестиції, ми отримаємо у майбутньому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Дякую, Степане Івановичу.

Колеги, тоді пропозиція: затвердити порядок денний з трьох пунктів. Пункт перший - доповідь віце-прем'єра з питань цифрової трансформації і цифровізації Федорова Михайла Альбертовича. І друге – це проект закону (друге читання) 3739. Третє - "Різне".

Якщо ніхто не має заперечень, ставлю на голосування затвердження такого порядку денного. Прошу голосувати. Хто - за, колеги?

Наталуха - за.

Руцишин до нас приєднався. За.

Давайте по списку. Кисилевський - за.

Кицак - за.

Колтунович Олександр Сергійович - за.

Кубів.

КУБІВ С.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За.

Лічман - за.

Магомедов Муса Сергоєвич - за.

Марчук - за.

Мовчан - за.

Наталуха - за.

Приходько - за, бачу.

Підласа не приєдналась до нас? Нема.

Руцишин Ярослав Іванович теж - за.

Дякую, колеги. Рішення прийнято одноголосно.

Тоді, чи є у нас на зв'язку Михайло Альбертович, віце-прем'єр міністр України - міністр цифрової трансформації?

_____. Вітаю усіх, колеги! Зараз він буде підключатися. Є на зв'язку Ігор Дядюра з Мінекономіки. Він може почати свою презентацію. І почекаємо зараз підключення віце-прем'єра.

Дякую.

ДЯДЮРА І.Г. Це буде в іншому порядку, але якщо комітет не проти, Дмитре Андрійовичу, у мене є презентація на десять хвилин.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Ігорю, ваша презентація... Я вас вітаю! Радий бачити! Ваша презентація, ви просто з Міністерства економіки, вона стосується цифрової трансформації? Бо це йдеться про цифрову трансформацію Міністерства економіки, наскільки я розумію. Так?

ДЯДЮРА І.Г. Да. Ну, там про економіку. Ліцензійний реєстр, про державні підприємства. Якщо цікаво, я готовий доповісти. Мене запросили? Я є в запрошених?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да. Я розумію. Починайте доповідь тоді. Приєднається Михайло Альбертович - ми включимо його так само. Дякую.

ДЯДЮРА І.Г. Я не можу сам поставити, мені треба, щоб поставили. Дмитре Давидовичу, можете мою презентацію поставити? Мені заборонено, я ж не...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Уже дозволили. Дозволили. Спробуйте ще раз, пане Дядюра. Чудово! Є, бачимо.

ДЯДЮРА І.Г. Шановні колеги, я дуже стисло розповім про цифровий проект Міністерства економіки, який ми виконуємо. Бо розповісти про всі, звичайно, не вистачить і декількох днів.

Стратегічні завдання, які ми ставимо перед собою спільно, всім колективом, спільно з Мінцифри, спільно з урядом, в Мінекономіки. Деретуляція спрощення ведення бізнесу. Швидке та якісне надання послуг для громадян. Підтримка та прийняття якісних управлінських рішень. І інтеграція України в світовий цифровий економічний простір. Це стратегічні завдання.

Отак виглядає мапа наших проектів. Я не буду про всі розказувати, скажу тільки про деякі. Але просто, щоб ви розуміли як ми плануємо це. Є всі заступники міністра економіки, є у них проекти, які вони виконують. Ми з ними працюємо і робимо для них «цифру».

Державні підприємства. У Тараса Висоцького – аграрний реєстр, був закон прийнятий, тільки що... зараз Президент його підпише. І так по всіх, по всіх заступниках.

У нижній частині ви бачите наші ЦОВВ, які нам підпорядковуються: Держпродспоживслужба, геокадастр, Центр зайнятості, служба праці. Я тут не показую експертний контроль і Держрезерв, тому що я, кажу відверто, ще туди поки просто не добрався, і там не так багато цифровізації.

Перший проект, головний, який я хотів вам розказати, він дуже цікавий і дуже корисний. І він йде на виконання того доручення, яке дав Президент. Він сказав, що в нас з 1 вересня наступного року не буде держава вимагати від бізнесу і від громадян жодного папірця. Для того, щоб це реалізувати, нам треба виконати цей проект. Є ліцензія..... З чого він складається? Він складається з ядра єдиного самого реєстру, сховища і інтерфейсів до взаємодіючих систем.

Яка у нас зараз ситуація? Зараз у нас всі реєстри, кожен реєстр є у свого власника, у свого утримувача цього реєстру. Деякі реєстри працюють нормально, але не автоматизовані. Деякі ведуться в Excel-форматах. І у нас в країні ще у 2020 році існують деякі реєстри, які ведуться в паперових книгах досі. Я з жахом про це кажу, але це є.

Як ми будемо працювати? Для тих реєстрів, які нормально працюють, автоматизовано, ми з ними будемо взаємодіяти через коннектори, не будемо робити нові системи, витрачати гроші державні. Для тих, у кого реєстрів немає, щоб вони в Excel, в Word, в PDF, в інших форматах, у нас є типові рішення, ми розробляємо його, закінчуємо, воно в лютому наступного року буде, і туди ми все імпортуємо, і все воно складається і працює за типовою схемою. ЦОВВ, які будуть з цим працювати, отримають всі робочі місця для того, щоб працювати з цим реєстром.

До цього реєстру приєднуються також незалежні суб'єкти господарювання, які задіяні в процесі реєстрації і надання послуг бізнесу. Наприклад, банки: при реєстрації суб'єкта господарювання треба відкрити банківський рахунок. Це можна зробити буде тут, не треба буде йти окремо. Чи юридична компанія, щось треба там зробити.

«Дія» показана як фронт, як інтерфейс, для того, щоб отримувати всі ці послуги. Сховище показано нижче, тому що ми приділяємо дуже велику увагу тому, щоб все було зроблено надійно, резервовано і жоден документ ніколи нікуди не пропадав.

Важливим аспектом цієї системи є те, що Державна регуляторна служба і контролюючі органи, які захищають бізнес, захищають підприємців, отримують повний доступ для контролю за проходженням всіх документів. Тобто зараз відбувається... не так як зараз: бізнесу треба написати скаргу, звернутися до Державної регуляторної служби, починається якесь там розслідування, запитують документи. Так не буде. Контроль тотальний. Все видно, всі порушення строків - зажимаються червоні лампочки, все працює оперативно, і тотально, і відбувається повний контроль.

Безумовно, сам суб'єкт господарювання, сам бізнесмен, підприємець, бачить повністю проходження всіх своїх документів, де воно знаходиться, хто відпрацьовує, коли буде результат.

Наступний проект, який наслідую, в значній мірі наслідую «е-ліцензії», це «е-бізнес», чи «електронний підприємець» ми ще називаємо. Він працює таким чином... Зараз у нас вже реалізований, частково в «Дія. Бізнес» реалізована така штука, як «челендж», чи "Ідея" воно називається. Там є 127 бізнесів, які можна відкривати комплексно. Тобто ви можете відкрити шиномонтаж, СТО, бар, манікюрний салон, якісь інші види бізнесу - і вам, коли ви пройдете весь опитувальник, який буде вам задавати питання, в кінці ви отримаєте перелік документів, які потрібні для того, щоб цей бізнес відкрити.

Коли цей інтерфейс, вже існуючий, дає ліцензію, то це буде не просто опитувальник, яке каже, що треба отримувати, він буде одразу відразу відправляти це все в «е-ліцензію», і ви будете отримувати весь пакет документів. Тобто ми, дійсно, реалізуємо те завдання, яке поставив Президент. Ніхто не буде ходити ні за якими папірцями, все буде працювати в електронному вигляді зручно і красиво.

Взагалі така ідея у нас є, щоб це працювало, як інтернет-магазин. Тобто бізнесмен, підприємець, набирає собі потрібні послуги в "корзину", потім каже «оформити» - і воно все оформлюється.

Дуже важливе питання, це для мене історично було перше питання, яким я займався в Міністерстві економіки, це розібратися з державними підприємствами. Що ми і зробили вже? Ми встановили обмін інформацією, зробили канал зв'язку оперативного, постійного між Мін'юстом і Мінекономіки і канал зв'язку з Державною податковою службою. Уточнили перелік державних підприємств. Ми знайшли декілька підприємств, у яких не було суб'єктів господарювання. Тобто ми знаходимо цілі підприємства зараз. І відповідно ведеться далі робота. Там є відповідний департамент, Світлана Панаїотіді.

Ми отримали для 736 підприємств, які не подавали фінансову звітність, у нас її не було, ми не бачили цього, по різних причинах, отримали цю фінзвітність у Державної податкової, і тепер отримуємо щокварталу. І тому контролюємо повністю всі ці підприємства, зробили це.

Відповідно у нас є канал зв'язку, прямий, ми працюємо активно з Фондом державного майна. Коли знаходимо ці підприємства, коли щось виставляємо на приватизацію, все це працює. І у нас, хто знає, хто не знає, я запрошую, реалізований другий етап нашого порталу про звіт, де можна будь-яку інформацію про державні підприємства, починаючи там 2016-2017 року. Останнє оновлення - це третій квартал 2020 року, там вже всі дані є. З картою, зробили красиво, нормально, все там працює.

Дуже важливе питання, яке у нас є, - це цифровізація наших органів виконавчої влади центральної, які нам підпорядковуються, наприклад Держспоживслужба. Це завдання інтеграції в світовий європейський цифровий простір. У нас в поточному кварталі наступного року запускається... Зараз воно все тестується, а в першому кварталі наступного року запускається в практику і буде працювати наше доєднання до двох системи: до фітосанітарної системи світової, яка називається і до ветеринарної системи європейської, але до неї

там 70 країн доєднано, вона називається TRACES. Тобто вже більше наші рефрижератори, наші потяги, наші фури не будуть, наші кораблі, які плывуть з зерном, вони не будуть більше стояти, розвертатись від того, що щось там неправильно зроблено. Він випливає з порту, він відправляється з пункту свого відправлення, в нього є QR-код. І його вже на митниці чекають з обох сторін: і з нашої, і з польської. Знають, що приїде такий груз, він легальний. По цьому QR-коду... Це не просто папери, які можна підробити, по цьому QR-коду митник, інспектор може зайти в центральну базу українську, і побачити, що все це легально, все коректно і все це правильно.

Дуже пишаюся цим проектом. І сподіваюся, що він дасть значний ефект і допоможе нашому бізнесу більш прозоро, якісно і легко працювати.

Я хотів ще раз підкреслити, що я, вважаючи на стислий час, розповідаю тільки про головні проекти, які ми зараз штовхаємо, які зараз вже майже ми.....

Наша команда складається... Безумовно, я дуже вдячний віце-прем'єру за довіру Михайлу Альбертовичу Федорову. Міністру розвитку економіки Ігор Ростиславович Петрашко, ми з ним дуже активно працюємо, він керує нашою роботою. Я працюю з усіма профільними заступниками. Я працюю з усіма заступниками в Мінцифрі, безумовно. Хотів показати, що в мене є цілий департамент цифрового розвитку електронних сервісів. Це не просто там хлопці, які заряджають катриджі, щось таке, вони, дійсно, займаються електронними сервісами, активно працюють. У нас працює команда підтримки реформ. Деякі проекти веде... Безумовно, ми співпрацюємо з ... ЦОВ Мінекономіки, це мається на увазі наші підпорядковані органи, і з інших міністерств. Працюємо найбільше з податковою, з Мінфіном, звичайно. Ми працюємо активно з усіма комітетами Верховної Ради України по всіх законопроектах. Дуже пишаюся, що вчора вирішили питання з РРО, з цими ФОПами. Я писав той закон, дуже пишаюся цим.

Хочу подякувати за увагу. І хочу зазначити, що я вклався в 10 хвилин.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ігорю Григоровичу.

ДЯЮРА І.Г. Дякую вам, шановні колеги.

КУБІВ С.І. Пане голово, можна одне слово?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Степане Івановичу, одну секунду. Я хотів підтвердити, що Ігор Григорович має якесь феноменальне чувство пунктуальності, секунда в секунду.

Ми вам теж дуже вдячні за співпрацю. Завжди раді працювати з вами, це завжди дуже конструктивно і приємно. І дякую за таку доповідь.

Є декілька коментарів у членів комітету. Давайте Кубів, Мовчан, і далі підемо.

Будь ласка, Степане Івановичу.

КУБІВ С.І. Я . Я, по-перше, подякував би за презентацію. Бо це дійсно.... І ми як наш комітет економічний, сьогодні все-таки набирає серйозного, я би сказав, лідерство введення тої новизни. Я згадую тепер і 2016, будучи в уряді. *(Не чути)* Вони молодці, що вони це продовжують. Саме головне, що заощадження... електронних послугах - це є дуже великий, починаючи від податкового обліку, закупівель, схем навіть з податковими «скрутками», закінчуючи питаннями Міністерства економіки, коли ми говоримо про спрощення ведення бізнесу, коли ми говоримо про послуги, громадянам саме головне, і правильне прийняття управлінських рішень. Наш комітет готовий, напевно, я би пропонував підтримати всі законопроекти, які удосконалюють даний сегмент.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую дуже, Степане Івановичу.

Олексій Васильович, будь ласка.

МОВЧАН О.В. Доброго дня, колеги! Дуже дякую за презентацію Міністерства економіки.

У мене є коментар щодо взаємодії по питаннях державної власності. Мій профіль в комітеті - якраз питання ефективного управління державною власністю. У нас є велика проблема з обліком цих об'єктів. Тобто ми розуміємо, Міністерство економіки розуміє, скільки приблизно є державних підприємств. Але це не значить, що воно розуміє, скільки є об'єктів державної власності, які стоять або не стоять на балансах державних підприємств. Тобто є велика кількість майна, яка не зрозуміло кому знаходиться. І це дуже велика реформа, але вона має бути поступовою, по-перше. І якраз я вірю в те, що саме через інструменти цифровізації можна її вирішити, тобто порахувати все державне майно. Це проблема не лише України, це по так по всьому світу насправді. Але якщо в рамках того, про що зараз говорили в Міністерстві економіки, це питання так само почнуть вирішувати, створювати прозорі відкрити реєстри не лише державних підприємств, які в таблиці Excel на сайті Фонду держмайна, а всіх об'єктів держави і державних підприємств, і бюджетних організацій, щоб ми знали, що там, наприклад, не має бути приватної авто мийки, а це приміщення, яке належить університету якомусь політехнічному і так далі. Тобто це велика проблема корупції саме в цій сфері. Якщо ви створите єдиний реєстр, відкриєте його, народ сам зможе контролювати, як використовується державне майно.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олексію Васильовичу.

Ще раз дякуємо Ігорю Григоровичу Дядюрі.

Колеги, у нас на зв'язку віце-прем'єр-міністр України – міністр цифрової трансформації Федоров Михайло Альбертович. Раді вас вітати!

ФЕДОРОВ М.А. Дякую. Всім доброго дня!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго дня! Ми вже почали потрошку з Ігорем Григоровичем. Я так розумію, друга частина презентації - це ваша. Будь ласка, тоді вам слово.

ФЕДОРОВ М.А. Всім доброго дня! Я постараюся займати не багато часу. Ми почали з кінця, я тепер з початку почну.

Кілька слів про те, чим займається наше міністерство. Вважаю, що потрібно, щоб всі знали про наш підхід, наші цілі, наші результати. Тому що це наша спільна робота. Ви підтримуєте наші законопроекти, ви підтримуєте все, що ми робимо. І це наш спільний результат.

І я ще хотів би сказати, що особливо чекав зустрічі з вашим комітетом, тому що в нас є внутрішня така, не знаю, ідея, мрія, про те, що Україна повинна бути країною підприємців. І взагалі все, що ми робимо, ми робимо для того, щоб було зручніше було працювати бізнесу, людям і, в решті-решт, було більше робочих місць, бо економіка і підприємництво - це крок нашої країни. Тому ми реально в це віримо, ми всі з бізнесу, увесь топ-менеджмент міністерства. І тому для нас, знаєте, ідеологічна така важлива річ.

Кілька слів. У нас в нашому міністерстві є чотири цілі. Це всі послуги перевести в онлайн, це покрити всю територію України якісним Інтернетом, навчити 6 мільйонів людей базовій цифровій грамотності і збільшити долю ІТ ВВП нашої країни до 10 відсотків. На сьогодні це 3,7- 4,2 відсотка.

За кожною ціллю у нас конкретний закріплений заступник. Ми створили Комітет у Верховній Раді цифрової трансформації. В кожному міністерстві є профільний заступник з цифрової трансформації. Ви вже сьогодні заслуховували профільного заступника, який відповідає за наш з вами напрямок. Є результати, є додаток «Дія», вже 6 мільйонів користувачів. Багато чого вперше ми запустили в світі. Запустили портал «Дія». Ви знаєте, запустили, повністю зробили реінжиніринг тих послуг, які стосуються відкриття бізнесу. Це і ФОПи, і ТОВки.

На сьогодні в нашій країні одна із найшвидших можливостей заповнити онлайн-заявку на відкриття бізнесу. 7 хвилин це займає, якщо це ФОП; 20 хвилин, якщо це товариство з обмеженою відповідальністю. Активно працює, вже 150 тисяч скористалося за півроку. Продовжуємо активно розвивати послуги. Запускаємо «е-Малятко», також унікальна послуга. Тобто активно працюємо над тим, щоб на порталі «Дія» були всі державні послуги онлайн.

У нас є чітка пріоритезація на наступний рік. Ви сьогодні вже почули частину послуг і напрямків цифрової трансформації. За рахунок того, що у нас в кожному міністерстві є заступник цифрової трансформації, у нас є чіткі плани на наступний рік, прив'язані до бюджету. І ми на сьогодні розробляємо публічний дашборд, де кожен з вас, де кожен з українців, зможе побачити, як ми виконуємо поставлені цілі протягом року. Тобто публічний дашборд: проекти, бюджет, ресурси, як це працює, який результат. Тобто максимально працюємо над ефективним менеджментом.

Також ми працюємо над фундаментом проблеми - це реєстр. Тому що на сьогодні вся статистика, яку ви використовуєте, яку ми використовуємо, вона не відповідає дійсності, дуже багато проблем. І ці проблеми в першу чергу пов'язані з проблемами якістю даних в реєстрах. Тому ми працюємо над покращанням якості даних у реєстрах.

Також ми запустили такий проект «Трембіта». Він допомагає, щоб дані бігали між реєстрами. Це мільйони трансакцій кожного тижня даних, і це спрощує процедури і послуги.

Що стосується Інтернету. За 3-4 місяці 1 мільйон 700 тисяч українців отримали вперше доступ до 4G. Пройшов процес розподілення дев'ятисотого діапазону. Швидко рухаємося по цій цілі. У наступному році покриємо всю країну фіксованим Інтернетом.

По цілі, що стосуються освіти. Вже майже 400 тисяч пройшли безкоштовне навчання. Ми запустили «Дія. Цифрова освіта». Активно знімаємо освітні серіали. Продовжуємо навчати українців на базі бібліотек. Все рухається активно.

Що стосується бізнесу. Не доєдналася до нас Валерія... Немає, да, ще її?

ІОНАН В.Е. Є. Мене застали трішки в дорозі. Я всіх вітаю! Буквально дві хвилини розкажу про наш проект.

ФЕДОРОВ М.А. Секундочку, Валерія.

У нас за кожною ціллю є закріплений конкретний заступник. В нас є такий проект, як «Дія. Бізнес». Скажемо чесно, ми почали його розвивати як частка нашої соціальної відповідальності, тому що у нас навіть в задекларованих цілях не було взагалі бізнесу. Але ми розуміємо, що ми робимо все для того, щоби бізнес розвивався. І не можемо не займатися цим напрямком, коли, скажу чесно, ми бачимо проблему. Я це публічно можу сказати, що я бачу проблему в Міністерстві економіки у розвитку підприємництва, не стосується послуг, а що стосується взагалі екосистеми для розвитку мало та середнього підприємництва. Цим питанням ніхто сфокусовано не займається. І тому ми, незважаючи на те, що у нас немає повноважень, активно займаємося цим напрямком.

Я б хотів, щоб Валерія розповіла вам, що конкретно ми робимо і які вже конкретні результати, а не на папері десь там...

ІОНАН В.Е. Дуже дякую, Михайло. Ще раз вітаю, колеги!

Отже, «Дія. Бізнес» - це проект, який має дві складові частини. Перша - це для підприємців, або державний портал з розвитку підприємництва. І друга складова - це офлайн-центри підтримки підприємців, які ми розбудовуємо по всій країні.

Якщо можна, наступний слайд. Я би хотіла трошки розповісти, що вже є доступним на платформі. На сьогодні там є функція безкоштовного консалтингу 50 різних напрямків, тобто кожен майбутній..... підприємець може отримати консультацію з таких тем як, наприклад, валідація бізнес-ідей, фінансова грамотність, маркетинг, продажі, доступ до фінансування... *(Не чути)*.

Також є безкоштовна національна онлайн-школа для підприємців, де вже розміщено близько восьми різних програм. Також величезний каталог сервісів та можливостей, які всі зібрані на одній платформі. Є карта організації і підтримки бізнесу з розумними фільтрами. Це означає, що підприємець в будь-якому регіоні може скористатись цією картою та зрозуміти, де знаходиться найближча до нього асоціація, коворкінг чи та організація, яка йому фактично необхідна. Кейси, новини, довідник. Також є велика секція онлайн-виставок. Тобто кожен підприємець, а особливо під час COVID, він може провести виставку онлайн в нас, і мова іде не лише про стрім, але і про створення додаткових карток компаній та можливостей для співпраці на платформі.

Ми також нещодавно перевели платформу на англійську мову. І цього місяця запускаємо ще експортний портал. А в наступні два місяці запускаємо платформу з інвестицій, а також маркет-плейс фінансових продуктів, і бі-ту-бі функціонал для пошуку клієнтів та партнерів для українських підприємців. Це все абсолютно безкоштовно на платформі для українських підприємців вже працює сьогодні.

Якщо можна, наступний слайд. Що стосується центрів підтримки підприємців, то в центрах підтримки підприємців є чотири основних продукти. Це так само безкоштовний консалтинг, тобто людина може обрати, отримати його онлайн чи офлайн. Є окремо конференц-зал для проведення майстер-класів, воркшопів, конференцій, інтенсивів, короткотермінові та довготермінові навчальні програми, а також єлокація, де у підприємців є можливість протестувати свій продукт та зібрати на нього зворотній зв'язок.

Зараз я просто прошу проклацати наступні слайди. Це фотографії реальних центрів. Наприклад, це Харків, Миколаїв, Університет Шевченка, який ми відкриваємо вже завтра в технічному форматі. І в нас є нові міста, які в роботі - Ужгород, Черкаси, Львів, Одеса, Кременчук, Полтава, Суми та Запоріжжя.

Окрім цього... Якщо можна, наступний слайд. Ми вже тестуємо такий проект, як «Підприємницький університет», та навчання підприємництву

студентів. Вже близько 80 університетів долучилися до цього «пілоту». І ми сподіваємося, що наступного року ми зможемо його продовжити і навчати всіх бажаючих студентів підприємництву.

Також вже наприкінці грудня ми запускаємо курс з 42 уроків підприємництва для школярів 10 та 11 класів.

І останній слайд. Ми зараз... Це невеличка статистика. Можна ще трошки далі, на останній слайд? І зараз ми працюємо активно над створенням агенції з розвитку підприємництва та експорту на базі «експорт промислових офіс», який, як ви, напевно, вже знаєте, був переданий під Кабінет Міністрів України. Ми плануємо, що саме ця агенція буде відповідальна за реалізацію політики і вона буде включати в себе десять основних таких..... або напрямків, які ви бачите перед собою, з невеликими командами. Ми дуже працюємо над тим, щоб ця агенція запрацювала вже активно з початку наступного року.

У мене все. Дякую. Михайло, тобі слово.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, Михайло Альбертович.

ФЕДОРОВ М.А. Дякую за вашу увагу. Тобто у нас є чіткі цілі нашого міністерства. Але дуже багато часу у нас займає розвиток малого та середнього підприємництва. Ми вважаємо, що ми розуміємо, як будувати ефективну екосистему, для того щоб це відбувалося, для того щоб була взаємодія з бізнесом і для того щоб реалізувалися реальні проекти без очікування бюджету чи донорської допомоги, а реально запускалися продукти і проекти.

Тому будемо раді з вами співпрацювати і в наступному році ще більш фокусуватися на розвитку підприємництва. Ну і взагалі дуже хочеться, щоб на рівні уряду це питання рухалося швидше. І сподіваємося, що ми тут з вами будемо партнерами. Тому що сьогоднішній темп, чесно, незадовільний.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую дуже, Михайле Альбертовичу, за таку... Ви бачите, ви теж надзвичайно пунктуальний в плані своєї доповіді. Дякую, що вклалися в час.

Дуже цікава презентація, дуже мотиваційна, і така, якщо можна сказати, візіонерська в певному сенсі. І це не може не радувати, що у нас в уряді працюють такі люди, які мають настільки широкий кругозір. Це фантастично.

Ми зі своєї сторони, звісно, готові робити все для того, щоб зробити Україну країною підприємців, і великих, і малих. Тобто країну людей, які вміють заробляти гроші, вміють їх витратити, що немало важливо, і вміють їх інвестувати. І взагалі мені би хотілося, щоби Україна не лише шукала інвесторів в майбутньому, але і сама потрошку ставала інвестором, як для себе самої, так і для інших країн. Тобто, щоб ми, врешті-решт, накопичили достатню кількість і капіталу, і мудрості, і розуміння світових процесів, щоб мудро вкладати гроші, які би у нас на цей момент були.

Був коментар у Ігоря Петровича Марчука. Чи мені здалося? Потім Кисилевський. Потім Мовчан.

Будь ласка.

МАРЧУК І.П. Я, до речі, хочу теж вам подякувати, пане Михайле, за презентацію і за, дійсно, надпозитивну енергію, яку я особисто отримав, чуючи про ваші проекти.

Да, дійсно, у нас величезна проблема в країні, що дуже говорять, і дуже багато років говорять, про розвиток підприємництва, мікро, малого, середнього бізнесу. Але, на жаль, до цього часу практично ніхто системно не займався цією проблематикою. На сьогоднішній день все, що робиться, спрямовано на те, щоб максимально, на жаль, погіршити умови розвитку підприємництва, а не стимулювати цей розвиток, не створювати – і тут дуже важливе слово ви сказали, - екосистему розвитку підприємництва, на мій погляд, яка має розпочинатися від

економічної ініціативи, яку може мати кожна людина, до мікро, малого, середнього і так далі по еволюційній шкалі розвитку цієї економічної ініціативи.

Тому я з величезним задоволенням доєднаюсь до вашої команди щодо розвитку підприємництва в Україні. І я думаю, що ми найближчим часом знайдемо можливість поспілкуватися разом, обмінятися думками, ідеями і разом працювати над розвитком цього важливого напрямку української економіки.

Ось тут пан Дмитро сказав, що ми, дійсно, маємо стати країною-інвестором. Але дуже важливо, щоб ми ще стали країною, яка вміє і ефективно розвиває підприємницький потенціал. Бо саме підприємницька активність завжди слугувала надійною базою для економічної стабільності будь-якої країни, і Україна тут не виключення.

В мене є таке питання до вас. От дуже цікава ідея з цими «Дія-центрами». Скажіть, будь ласка, за рахунок яких коштів діяльність «Дія-бізнес-центрів», оцих регіональних, так сказати, фінансується?

І у мене буде потім ще одне питання, коли я від вас отримаю відповідь.

ФЕДОРОВ М.А. Добре, я відповім. Дякую за ваш зворотній зв'язок.

Дивіться, знаєте, є таке, скажімо, уявлення, що коли щось робить держава, то вона це повинна обов'язково робити неефективно. І, знаєте, у нас є такий совковий підхід до цього. Якщо дивитися на Дубаї, наприклад, то в них інший підхід. В них філософія: чому, наприклад, держава не може робити краще, ефективніше, ніж бізнес? Тому що більше ресурсів. Так ось ми закладаємо в «Дія. Бізнес» таку ж саму філософію.

По-перше, ми робимо..... інвестують в цей бізнес, наприклад, в Харкові, це за допомогою Huawei і Visa, де вони отримують маркетингову компанію, яка стимулює їх розвиток і підкреслює соціальну відповідальність. Але подальше фінансування повністю відбувається на самоокупній моделі. Тобто там, наприклад, здаються в оренду приміщення, тому що це сучасний хаб, там можна проводити семінари, можна проводити консультації. Там знаходяться люди, які

працюють як хабі. І, таким чином, ми робимо певну... У нас є, знаєте, як франшиза певна, бізнес-модель якогось населеного пункту, щоб центри відкривалися і були рентабельні для держави. Тому це дуже важливо.

І, по-друге, у нас не працюють чиновники в цьому процесі, а консультують люди з бізнесу, консультують..... дуже багато, консультують професійні консультанти. Тому там можна на сьогодні отримати не тільки консультацію, як відкрити ФОП, а там можна отримати консультації: що таке організаційна структура компанії, а як запустити рекламу, а як, наприклад, знайти кошти, якщо у тебе немає грошей. Тобто конкретні відповіді на питання. І це нуль бюджетних коштів використано, але я цим не пишаюся. Тому що взагалі держава повинна інвестувати в пріоритетні напрямки. Але ,знаєте, у нас така філософія, що навіть якщо держава не може йти і бігти до підприємців в сторону, нехай хоча б глянуть в сторону підприємця. Тому що навіть комунікаційна підтримка - це вже початок культивування країни-підприємців.

Тому.... на сьогодні вони рентабельні, вони працюють, і взагалі я вважаю, що в нас є операційна спроможність зробити так, щоб в кожному місті нашої країни ця модель продовжувала бути самоокупною.

МАРЧУК І.П. Для мене дуже важливо ще звернути вашу увагу на те, щоби ви відслідковували, як змінюється підприємницький ландшафт, знаєте, з точки зору збільшення підприємницької активності, створення там мікро-, маленьких підприємств, для того щоб це теж ми могли відслідковувати так звані показники ефективності вашої діяльності саме в тих регіонах, в яких ви плануєте розміщувати оці центри.

ФЕДОРОВ М.А. Я хотів би ще додати, якщо можна. Ми добре розуміємо, що потрібно збирати якісні дані. Тому, наприклад, ми «пушили», скажімо так, Мінек, для того щоб кведи... були додані спеціальні кведи, які на сьогодні... там сучасних професій, які до цього, знаєте, якщо ти займаєшся, наприклад, якимось

напрямок ІТ, це відносилось до єдиного кведу «інформаційні технології». Тобто ми за те, щоб доробилися кведи і у нас була чітка статистика, щоб могли приймати управлінські рішення. Це по-перше.

А, по-друге, чесно вам скажу, що мені здається, що у нас унікальна ситуація в нашій країні: ми можемо побудувати найкращу податкову систему в світі. Тому що, коли держава не така потужна, як нам хочеться, ми можемо це побудувати. І, наприклад, для того, щоб... Я ж не міністр економіки і не в фінансовому, там в економічному комітеті. Тому ми робимо те, що від нас залежить. І, наприклад, у нас є такий проект «Дія.City», зареєстрований законопроект у Верховній Раді. Це, по суті, спеціальний правовий режим, спеціальна зона, де одна з найкращих податкових систем в світі. Тому що, скажемо чесно, система, на якій працюють ФОПи, вона себе зарекомендувала. Тому ми бачимо таку підтримку населення ФОПів і таку активність ФОПів.

МАРЧУК І.П. Так, згоден абсолютно.

ФЕДОРОВ М.А. *(Не чути)* ...5 відсотків з обігу податок. І податок на виведений капітал, який є в програмі Президента, в цьому законі «Дія.City». І будемо просити вас максимально підтримувати. А якщо він запроектує і покаже розвиток ІТ-сектору в геометричній прогресії, це буде прецедент для того, щоб змінити всю податкову систему нашої країни.

МАРЧУК І.П. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Дякую, пане Михайле. Я думаю, що я вискажу думку більшості членів економічного комітету, що податок на виведений капітал нашим комітетом підтримується абсолютно. І ми так само ведемо регулярні консультації з колегами з фінансового комітету, податкового про необхідність

його якомога швидшого впровадження, тому що це в інтересах всього бізнесу, від малого до великого.

Кисилевський. І Мовчан. Будь ласка.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Доброго дня, шановний пане Михайло. У мене питання, можливо, трохи незвичне для вас, але, тим не менше, яке має, на мою думку, до вас пряму дотичність.

Окрім таких суто ІТ-аспектів регулювання цифрової діяльності, підприємницьких аспектів, які ви порушували, є в Україні спільнота, яка поєднує в собі інтерес до цифрових технологій в промисловості - це є спільнота «Індустрії 4.0» і це є як би величезний, такий інтелектуальний, бізнесовий і технологічний пласт, який стосується, власне, проникнення цифрових технологій в промисловість.

І неодноразово спілкуючись з представниками цієї спільноти, вони об'єднані в асоціації, як наприклад, Асоціація промислової автоматизації, там Центр «Industry for Ukraine» і інші такі аналітичні центри. Це велика спільнота, яка об'єднує всіх, хто займається темою «Індустрія 4.0», ну, яка має прямий стосунок до промисловості. Вони скаржаться на відсутність нормальної взаємодії з міністерством і, власне, на як би не сприйняття міністерством цього напрямку «Індустрії 4.0» як одного з важливих напрямків цифровізації економіки.

І тому моє питання: наскільки ви відкриті до того, щоб взяти в сферу своїх професійних управлінських інтересів також цю тему і сформувати якийсь вектор співпраці по цифровізації саме промисловості, от по цій темі «Індустрія 4.0»?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Секундочку! Ми не чуємо вас. Секундочку!

ФЕДОРОВ М.А. Я прошу вибачення!

Ми на сьогодні розробляємо стратегію цифрової економіки, вона буде 15 грудня вже готова. Ми зробили такий поточний аудит, і в тому числі там пріоритетних напрямків, як промисловість, сільське господарство і так далі. Для того, щоб... технології дозволять у геометричній прогресії там, або не в геометричній, розвиватися цим напрямкам. І це, по суті, частина цього питання. І всі експерти, які до цього взагалі розробляли діджитал-адженду цифрової економіки або «Індустрії 4.0», приймають участь у цій групі по розробці стратегії цифрової економіки. І навіть гроші платять донори для того, щоб вони там передавали інтелектуальну власність. Тому ми максимально відкриті. І, ну, взагалі, знаєте, поки ми ще говоримо про «Інструкцію 4.0» або цифрову економіку, Китай вже думає про віртуальну економіку, новий рівень.

Тому ми також з цим питання будемо до вас приходити, будемо затверджувати цю стратегію. Але по факту ми і так рухаємося по цьому напрямку, тому що у нас у кожного міністерства є план цифрової трансформації, від енергетики до туризму, ми його в цьому році приймаємо. Вперше в нас в наступному з'являться гроші... *(Не чути)* і ми будемо нарешті реалізовувати ці проекти.

Тому ми максимально відкриті. Я думаю, що немає жодної людини, яка б сказала що ми з кимось не комунікуємо. Давайте наші контакти - і ми налаavimo зв'язок з усіма. У нас всі формати взаємодії є: і громадська рада при міністерстві, і заступники, які відповідають за конкретні напрямки, багато донорських проектів. Тобто ми достатньо комунікабельне міністерство. Ви бачите, ми навіть на ваш комітет самі запросили себе, нас ніхто не запрошував. Тому ми проактивні в цьому напрямку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Це, до речі, дуже приємно, тому що не завжди навіть профільні міністерства йдуть на такі відчайдушні кроки, на жаль. Дякую. Дякую, пане віце-прем'єре.

Олексій Мовчан.

МОВЧАН О.В. Дякую дуже, пане віце-прем'єре, за вашу роботу.

Ми з моїми представниками з округу якраз сильно вивчали питання запровадження «Дія. Бізнес». І там Кременчук - одне із міст, яке зараз ще в режимі меморандуму, але там були вибори і багато чого іншого. Але ми пропагуємо цю історію. Працюємо із залученням стейкхолдерів у пошуках фінансування, для того щоб запустити все-таки хаб. І у мене є особистий фідбек по тому, як би крутіше було, краще, щоб це було там не у виключних містах, а в якомога більшій кількості громад. У нас є велика кількість мажоритарних депутатів, які так само зацікавлені в розвитку малого і середнього бізнесу і тих ініціатив, які ви пропонуєте в рамках проекту «Дія. Бізнес». Працювати з ними, вони теж стейкхолдери, і вони можуть мобілізувати ресурси швидко. Ну, у когось швидше буде, у когось – повільніше, але плюс у нас місцеві команди в органах місцевого самоврядування. Тобто ми готові допомагати на місцях для того, щоб реалізовувати цей проект, бо він якісний.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги.

ФЕДОРОВ М.А. Дякую. Дякую дуже.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Якщо більше немає ні у кого коментарів, пропозицій чи зауважень...

Людмила Анатоліївна. Будь ласка, Людмила Анатоліївна Буймістер.

БУЙМІСТЕР Л.А. Ви підняли дуже важливу тему - законопроект «Дія.City». У мене є питання з цього приводу.

Я вивчила, по-перше, і сам законопроект, і спілкувалась з різними ІТ-компаніями, які бачать в цьому законопроекті певні ризики. Хотіла би,

користаючись нагодою, що якраз міністр на зв'язку, запитати все ж таки два ключових питання.

Перше питання - це створення де-факто паралельного правового режиму. На що в вашій концепції цей спеціальний правовий режим повинен розповсюджуватися, особливо коли ми говоримо про застосування, наприклад, англійського права і принципів англійського права в українському законодавстві, не суто якщо воно.... *(Не чути)* а взагалі от в «Дія.City» передбачено, що будуть діяти норми англійського права? І яким чином це буде співвідноситись з нормами українського права? І до чого взагалі ці норми будуть стосуватися? Тільки питань захисту прав власності чи це будуть і регулювання контрактних відносин і так далі, що в англійському праві є дуже специфічною сферою?

І друге питання. Є дуже багато застережень, чи побоювань, що в результаті прийняття Закону про «Дія.City» де-факто створиться такий надрегулятор над ІТ-сферою у особі Міністерства цифрової трансформації, що може уповільнити, навпаки, розвиток цієї галузі, яка розвивалася досить неконтрольовано, але успішно за останні 10 років. І, в принципі, ми як країна в цьому плані об'єднали світові тренди. Тому, яким чином міністерство... і взагалі в процесі підготовки цього законопроекту будуть ці питання: чи вони будуть зняті, чи є ще там, може, якісь правки, які будуть подаватися чи прийматися?

І останнє питання. Це щодо такої, на сьогодні те, що вважається сірою зоною в роботі ІТ-компаній, - це контрактна робота людей, яка може бути прирівняна до трудових відносин. І яким чином в результаті імплементації цього законопроекту буде вирішено це питання?

Дуже дякую.

ФЕДОРОВ М.А. Дякую за ваше питання.

Ну почну спершу з зарегульованості. Все, що ми робимо, додаємо... ну, будь-якому нашому проекту ми додаємо гриф «зробити найшвидше.....», щоб це було найпростіше. Тобто ми проти всіх регуляцій, і тому для нас ідеальний

варіант, коли людина автоматично без участі чиновника може стати резидентом, або не стати, «Дія.City». Для цього є певні критерії: автоматична перевірка у реєстрах. І цю філософію ми закладаємо. І ви читали законопроект, після створення «Дія.City» створюється організація з членів «Дія.City», яка сама регулює діяльність у подальшому «Дія.City». І там роль Мінцифри, ну, по суті, знаєте, як префекта в ідеальній моделі децентралізації. Якщо там взагалі щось не туди їде, приймати фінальне рішення; якщо туди – то все нормально.

БУЙМІСТЕР Л.А. Але це ЦОВВ буде, правильно я розумію? Буде центральний орган виконавчої влади?

ФЕДОРОВ М.А. Ні, це буде громадська організація. Тому там, по-перше, автоматичні критерії, по-друге, це громадська організація.

І там була, в законопроекті, я приклад нашого підходу розкажу, щоб краще нас розуміли, там в законопроекті закладається така норма, що якийсь відсоток повинні будуть компанії, які входять....., інвестувати на освіту. Я проти цього. І коли буде доопрацьовуватися законопроект, я хочу, щоб ця норма пішла, тому що ми не можемо нікому говорити, що їм потрібно робити. Навпаки, все повинно бути, як говорив я, найпростіше, найзрозуміліше і без жодних регуляцій, тобто щоб це, навпаки, було дуже просто. Тому там не жодних регуляцій, все дуже просто.

У нас є дискусія з ІТ-ринком. Вони хочуть, щоб там була можливість заходити ФОПам. Ми ж не проти, ми ж в «Дія.City» нікого не будемо змушувати, щоб вони..... свою роботу. Якщо ви хочете продовжувати на ФОПах - продовжуйте. Але ми створюємо рівний ринок. Тому що на сьогодні, наприклад Samsung, він сплачує всі офіційні заробітні плати для своїх співробітників, і інші продуктові компанії. А, наприклад, ІТ-компанія всіх тримає на ФОПах. Так нехай тримає, всі на ФОПах, малий бізнес. Нехай тримають, розвивають на ФОПах. Але якщо ми хочемо, щоб заходили великі продуктові компанії або створювались і

потім виходили на.... то для них це зручніше. Я думаю, що тисячі людей будуть переходити...

Що стосується трудових відносин, то ми вводимо їх в концепцію, це така максимальна лібералізація трудових відносин, коли людина... Ну, вже ці взаємовідносини не керуються нашим трудовим правом, яке ми ніяк не можемо змінити, і кодексом. І тому там вводиться їх концепція трудових відносин дуже проста - це прямі відносини між роботодавцем і людиною, дуже гнучкі, немає того відпрацювання двох тижнів, яке ще заклали у Радянському Союзі, і так далі.

А що стосується аукціонів, звичайно, що в англійському праві в першу чергу це гарантії захисту інтелектуальної власності, це в першу чергу. А також там закладаються норми, от я відкрив, тому що там дуже багато специфічних, які стосуються іноземних венчурних інвестицій. Те, що потрібно інвестору для того, щоб вони звертали увагу. І це опціони, там дуже багато інших напрямків.

Якщо у вас є пропозиції або бажання долучитися до доопрацювання законопроекту, буде створюватися на основі нашого законопроекту... комітетського (я як команду просто вже рахую), і альтернативний, буде створюватися новий комітетський законопроект, і майже там 80 відсотків побажань будуть прийняті. І все, що стосується якихось регуляцій, там такого не буде. Тому приймайте участь, ми запрошуємо. Це реальна модель, ми хочемо створити... Я ж кажу, для мене це пілотний проект майбутньої економіки України, дуже простої, з мінімальними податками, з мінімум регуляцій.

БУЙМІСТЕР Л.А. Дуже дякую.

КУБІВ С.І. Пане голово, можна декілька слів?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, давайте справді декілька слів, тому що година вже пройшла. Я пропонував би дякувати нашим шановним колегам з уряду і переходити до порядку денного по питанням по суті, по законопроектам.

КУБІВ С.І. Я буквально тезово.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Дякую, Степане Івановичу.

КУБІВ С.І. Я би перш за все подякував пану віце-прем'єр міністру за те, що він тягне урядовий комітет, де є базою міністерства, які ставлять завдання на перспективу.

Друге. Я ще з паном Шимківим, коли працювали, я вважаю, що рівний ринок коли ми виводимо, воно розширює і залучає не тільки самих розробників, а ми говоримо про інтелектуальний ринок, інтелектуальні продукти на майбутнє.

Ми повинні чітко розуміти, що держава Україна щодо коронавірусу і охорона здоров'я людини - це те, що буде нас, як кажуть, трусити і в цьому, і в наступному році. Тобто це питання є пріоритетне, і максимально треба зосередитись на цих позиціях, включаючи питання освіти. Потім ми маємо відповідно трудові відносини і пенсійне забезпечення. Оце пріоритет, який чекає нас фактично до половини наступного року, те, що ми бачимо.

Я би, дійсно, попросив, що наш комітет, надіюся, і пан голова, ви бачите, пане віце-прем'єре, і відповідно члени комітету, готові допомогти по формуванню правил гри. Ми говоримо про законодавчу базу.

Другим блоком ми повинні працювати на перспективу - це формування дохідної частини бюджету. Починаючи від митниці, проблемної всі 30 років, включаючи з земельними ресурсами, включаючи зі «скрутками», про які ми говорили в першій частині податкового обліку, і так далі. Це другий такий план, яким треба теж займатися, це просто порада, і рухатись по ньому.

І третє – це формування конкретних поточних операційних, а потім і перспективних законопроектів, які дозволяють побудувати стратегію у

віртуальному просторі, особливо... я вів комісію з Китаю, я розумію позицію і Сполучених Штатів Америки, і не тільки, з якою ви працюєте.

Дякую.

ШЕВЧЕНКО Е.В. Дмитрий Андреевич, это Евгений Шевченко на связи. Дмитрий Андреевич, мне слово дайте, пожалуйста.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Євгенію Володимировичу, вітаю. Давайте дам вам слово - і закінчимо на цьому обговорення, будь ласка.

ШЕВЧЕНКО Е.В. Буквально 30 секунд.

..... Прошу коллег поддержать его инициативу по «Дія.City», потому что Запорожье является колыскаю державності України. И цифровая трансформация теж виходить з Запоріжжя. Це майбутнє, я вважаю, Степане Івановичу, що нам з вами, може, і не треба допомагати, головне - їм не заважати в своїй роботі. Я бажаю їм успіху, і ми повинні просто підтримати молодих, таких як Михайло Федоров.

Всього доброго!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую дуже, Євгенію Володимировичу.

Михайло Альбертовичу, ми вам щиро вдячні від всього комітету за таку чудову можливість поспілкуватися, послухати про ваші результати і про ваші плани на наступний, напевно, вже рік. Сподіваємося, що нам вдасться разом ефективно їх реалізувати. В нашому комітеті завжди можете знаходити союзників і розраховувати на нашу допомогу.

ФЕДОРОВ М.А. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Всього найкращого! Гарного дня!

Ігорю Григоровичу, вам також дякую. Всього найкращого!

ДЯДЮРА І.Г. Дякую вам дуже! Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, переходимо до розгляду наступного питання порядку денного. Це, власне, проект закону 3739: про внесення змін до Закону України «Про публічні закупівлі» щодо створення передумов для сталого розвитку та модернізації вітчизняної промисловості. Це так званий Закон про локалізацію. Багатьом з вас він добре відомий, чи персонально, чи з засобів масової інформації вже. Це друге читання.

У нас відбувся на минулому тижні підкомітет під головуванням Мовчана Олексія Васильовича, голови підкомітету. Станом на сьогодні є таблиця, пропонована підкомітетом в редакції. Наскільки я розумію, підкомітет так само дав доручення Дмитру Давидовичу Кисилевському подати ще відповідні правки по певним статтям цього законопроекту. І я би хотів розпочати сьогодні, нарешті, комітетський розгляд цього законопроекту для того, щоб підготуватися до його винесення в зал у випадку, якщо комітет наш його підтримає.

Тому у мене, зі своєї сторони хочу повідомити шановних членів комітету, так само був достатньо довгий і тривалий процес перемовин як з різними нашими міністерствами, профільними агенціями, агентствами, органами місцевого самоврядування, державними адміністраціями на місцях, так і з нашими іноземними партнерами, які по-різному сприймають цей законопроект. В тому числі ми говорили з представниками Посольства Євросоюзу, ми говорили з представниками посольств Німеччини, Італії, Франції, Канади і Сполучених Штатів.

В принципі, зі своєї сторони можу під стенограму сказати, що в більшості своїй нам вдалося донести думку про те, що країна, яка знаходиться в умовах війни, в умовах втрати територій, де знаходилася частина критичного

промислового комплексу нашої держави, в умовах анексії територій і в умовах глобальної економічної кризи, так само як і інші країни світу, має повне право абсолютно відповідно до нормальних, глобальних практик інших країн цивілізованого світу застосовувати такий самий інструмент для стимулу і для підтримки власних, домашніх виробників, як вимога місцевого компоненту.

Це не щось вигадане тут нами, в Україні, це не наш велосипед, на якому ми вирішили їхати. Це абсолютно звична світова практика. Ба більше, ця практика, в принципі, відповідає заявленим Цілям сталого розвитку, які були затверджені Організацією Об'ємних Націй. І деякі з них прямо конкретно вказують на можливість і необхідність застосування таких інструментів, як вимога місцевого компоненту. Зокрема, наприклад, ціль 9 – це індустріалізація, інновації, інфраструктура. 9.б.2 – це, наприклад, збільшення пропорції і частки середньо- та високотехнологічних промислових підприємств в ВВП, в загальній структурі ВВП країни. Ціль 9.б – це підтримка, розвиток і розробка домашніх технологій і виробництв в країнах, що розвиваються. Ціль 9.2 – це до 2030-го суттєве збільшення долі промисловості в загальному обсягу працевлаштування і зайнятості населення, як і в ВВП, у відповідності до національних особливостей.

Ну, тобто ціль № 1- ліквідація бідності. Ціль № 8 – достойна робота, економічне зростання, яке передбачає абсолютно зрозумілі пороги економічного зростання на душу населення з врахуванням національних особливостей щонайменше 7 відсотків ВВП на рік в найменш розвинених країнах за рахунок промисловості. Тобто це загальноприйнята світова канва, в рамках якої ми всі і рухаємося.

Тому для того, щоб розпочати обговорення і поправок, і, в принципі, концепції самого законопроекту, який ми підготуємо до другого читання, я би почав з того, щоби запропонував Комітету Верховної Ради з питань економічного розвитку включити в порядку, передбаченому пунктом 4 частини першої статті 15 Закону України «Про комітети Верховної Ради», додаткові поправки та пропозиції

народного депутата України Кисилевського Дмитра Давидовича, подані на виконання рішення підкомітету, до порівняльної таблиці.

Ці поправки і пропозиції були попередньо розіслані профільним підкомітетом всім вам. Ви всі мали можливість з ними ознайомитися. Тому я би поставив на голосування пропозицію включити їх зараз до таблиці, до порівняльної таблиці, щоб ми могли їх опрацювати вже в робочому порядку.

Ставлю на голосування таку пропозицію: включити ці поправки та пропозиції, Кисилевського Дмитра Давидовича, до порівняльної таблиці на виконання рішення підкомітету. Прошу голосувати. Хто – за?

Давайте по черзі. Кисилевський – за.

Кицак.

КИЦАК Б.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За.

Колтунович. Немає Колтуновича.

Кубів Степан Іванович.

КУБІВ С.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За.

Лічман. Лічман Ганна Василівна вийшла.

Магомедов Муса Сергоєвич – за.

Марчук – за.

Мовчан – за.

Наталуха – за.

Підласа є на зв'язку?

ПІДЛАСА Р.А. Да. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За. Дякую.

Борис Вікторович Приходько.

ПРИХОДЬКО Б.В. Я – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За.

Ярослав Іванович – за.

Микола Леонідович Скорик – за. Дякую.

БУЙМІСТЕР Л.А. Буймістер – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Буймістер, бачу, за.

Шевченко Євгеній Володимирович.

ЛІЧМАН Г.В. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Включення поправок і пропозицій Дмитра Давидовича до таблиці, на виконання рішення підкомітету.

ЛІЧМАН Г.В. Я – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За. Дякую. Лічман теж «за».

Шевченко не голосував. На зв'язку Шевченко? Немає. Добре.

Колеги, 13 – за. Дякую. Рішення прийнято.

Дмитро Давидович, я би тоді попросив вас озвучити ваші поправки та пропозиції. Після цього перейдемо до роботи над таблицею.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Мені треба прокоментувати додатково те, що на підкомітеті пропонував?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Тоді, якщо дозволите, мій виступ, буквально три хвилини і потім...

Шановні колеги, вітаю ще раз усіх! Надзвичайно важлива сьогодні подія для всієї української промисловості, адже ми починаємо розгляд вже на засіданні Комітету з питань економічного розвитку законопроекту про локалізацію. Я нагадаю, що він передбачає, що коли держава купує продукцію машинобудування, то вона вимагає наявності місцевої складової, таких... деяких товарів.

Ми входимо в важку фазу пандемії COVID. Інші країни закривають свої ринки, вводять нові протекціоністські заходи, бо всі розуміють, що їх громадяни, саме їх громадяни, повинні мати роботу. Тож ми не повинні, а ми просто зобов'язані думати над тим, як забезпечити роботою не громадян інших країн, а саме наших громадян - громадян України, щоб вони мали роботу тут: в Дніпрі, Харкові, в Києві, у Львові, в Кременчуці - в усіх куточках країни, де є промислові підприємства.

Для наглядності я нагадаю приклад міста Києва, яке купило нещодавно на 1 мільярд гривень автобуси МАЗ з Білорусі, притому що в Україні є багато різних виробників автобусів, від Чернігова до Львова. Місто Київ дало роботу громадянам Білорусії, замовлення Білоруському державному підприємству - і одночасно позбавило роботи українських громадян, українські підприємства замовлень, і українські міста були позбавлені податків від виробництва потенційного цієї великої партії автобусів.

Між першим і другим читання, як вже згадував шановний голова комітету, і мною, і моїми колегами, головою комітету, були проведені десятки зустрічей, обговорень з самим широким колом стейкхолдерів, з виробниками, з галузевими

асоціаціями, трудовими колективами підприємств, мерами міст і керівниками ОДА, профспілками, державними підприємствами, замовниками, міністерствами, з ким ми тільки не зустрічалися. Доносили нашу позицію до представників іноземних держав, чому для України потрібно і чому Україна претендує на те, щоби впровадити ці важливі заходи зі стимулювання власної промисловості. Результатом цих обговорень є напрацювання, які були представлені на засіданні підкомітету. І я хотів би їх зараз коротко охарактеризувати.

Отже, перше, що ми пропонуємо. Ми пропонуємо уніфікувати проценти, тобто рівень вимоги локалізації по всіх позиціях. У нас, нагадаю, було в першому читанні прийнято на різні категорії товарів різні вимоги рівня локалізації. Ми пропонуємо все це уніфікувати.

Друге. Ми пропонуємо зменшити початкові і фінальні проценти. Тобто ми почнемо з 10 відсотків вимоги локалізації, і кожного року будемо додавати 5 відсотків, поки не дійдемо до 40 відсотків. Таким чином, це певне пом'якшення тих вимог, які були прийняті в першому читанні. Але ми переконані, що вони дадуть змогу всім, хто так матиме реальне бажання інвестувати і розвивати промисловість в Україні, це зробити вчасно і відповідати всім цим критеріям.

Ми пропонуємо відійти від CPV-кодів, які у нас були виписані, і залишити просто назви товарів. Тобто товари, назви товарів ті самі, але кодування їх CPV-кодами ми пропонуємо їх зняти, в законі залишаться тільки назви товарів. Цим ми закриваємо потенційну можливість зловживання через закупівлі одних і тих самих товарів через інші коди.

Далі. Ми пропонуємо додати в текст законопроекту просту формулу визначення локалізації. Саме ту формулу, яка зараз використовується для оцінки локалізації сільськогосподарської техніки. І саме за цією формулою українські виробники оцінювали свій, власне, рівень локалізації під час тих консультацій, які ми проводили при підготовці даного законопроекту до його розгляду Верховною Радою.

Далі ми пропонуємо, що Кабмін за погодженням з комітетом має право зменшувати на 5 або збільшувати на 10 відсотків вимогу локалізації для певної категорії товарів на 1 рік. Далі ми пропонуємо, що для окремої закупівлі Кабмін отримає право зменшувати до нуля вимогу локалізації. Це пропонується для того, щоб якщо, скажімо, НАК «Нафтогаз» чи один з його підрозділів матиме потребу купити якусь дуже специфічну турбіну, наприклад, у них стоїть в лінії декілька турбін і їм потрібно буде таку саму додати, для того, щоб вони могли саме її купити, на конкретну закупівлю Кабмін зможе зменшити до нуля вимогу локалізації за погодженням з відповідним профільним комітетом. Це не надто проста процедура, але я переконаний, що і таких ситуацій, коли потрібно буде насправді такі заходи запроваджувати, їх буде не так багато, можливо, один чи декілька на рік.

Також ми пропонуємо надати право Кабінету Міністрів формувати додатковий перелік товарів, які підлягатимуть вимозі наявності місцевої складової. Також ми запропонували внести ряд технічних поправок, які покращують цей законопроект.

Це я охарактеризував ті поправки, які ми подавали на засіданні підкомітету. Також на засіданні підкомітету мені було доручення провести ще додаткові консультації для того, щоб запропонувати певні пропозиції на засідання комітету. Я готовий їх озвучити зараз чи після якогось попереднього обговорення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Дмитро Давидович. Я хотів би лише зробити декілька уточнень з приводу вашої доповіді, ваших правок та пропозицій.

Ознайомившись з ними, я хотів би уточнити, що коли мова йде про Кабінет Міністрів, то будь-яка дія Кабінету Міністрів або з приводу зменшення, або з приводу збільшення певної ступені локалізації, або з приводу скасування певної вимоги локалізації до одного товару, або з приводу створення... розширення, додаткового переліку об'єктів відбувається виключно за погодженням з

профільним комітетом, який здійснює промислову політику. Тобто мова йде про наш з вами комітет.

Я ще раз на цьому наголошую, це критично важливо, ніякого там волонтаризму не передбачає цей законопроект, тобто Кабінет Міністрів уповноважений справді надавати свої пропозиції, і лише у випадку, якщо наш комітет схвалює ці пропозиції, можуть відбуватися ті чи інші речі. Тому одну з основних вимог наших колег, як з нашої фракції, так і з інших фракцій, з приводу диспозитивності дій Кабінету Міністрів, які можуть на власний розсуд розширювати, звужувати, скасовувати або додавати ті чи інші аспекти до цього закону, ми цю проблему прибрати, ми її купували таким чином, що, в принципі, парламент здійснює свій контроль над урядом далі шляхом погодження тих чи інших запитів від Кабінету Міністрів.

Крім цього, я хотів би зазначити, чим цей законопроект не є. Це не є законопроект про імпортозаміщення, і це треба дуже чітко розуміти. Вимога навіть в 40 відсотків локалізації не є чимось, що вимагає повністю перейти на товари вітчизняного виробника в процесі державних закупівель. Більше того, ми починаємо, справді, з 10 відсотків - перший рік, далі - 15, далі - 20. І на сьогоднішній день непоодинокі випадки, коли на території України іноземні компанії разом з нашими українськими компаніями створюють спільні підприємства і виробляють продукцію, локалізація якої вже перевищує 40 відсотків.

Тому цей закон точно не про імпортозаміщення, більше того, він стосується, я наголошую на цьому ще раз, виключно в публічних закупівель, він не стосується приватного сектору. Ми не змушуємо бізнес, приватний бізнес закуповувати щось з локалізацією, ми не влазимо в господарські відносини і господарські стосунки, ми говоримо лише про те, що держава має відповідально витратити свої гроші, і коли вона це робить за кордоном, то вона повинна робити це з урахуванням інтересів власних українських виробників, надаючи їм можливість заробляти на

українських же бюджетних грошах, які сформовані за рахунок податків, сплачених в тому числі і нами з вами.

Крім цього, у мене було ще застереження з приводу можливих невідповідностей цього законопроекту з Угодою про асоціацію, про що так само дуже багато говорили, зокрема, наші іноземні партнери. Я не буду говорити про відповідні директиви, які майже дзеркально відображають зміст вимоги місцевого компоненту в ЄС, тому що про це ви можете почитати, про це писали дуже багато прихильників цього законопроекту неодноразово, про те, що на території Євросоюзу є цілі директиви, які передбачають до 40 відсотків локалізації комунальної техніки, спеціальної техніки, каналізаційного і іншого обладнання, і устаткування.

Я скажу лише те, що ми сьогодні погодилися з нашими міжнародними партнерами, я персонально вів ці перемовини, про наступне: що прийняття цього законопроекту, у випадку якщо його підтримає зала і комітет, буде точно одним з предметів переговорів стосовно перегляду Угоди про асоціацію. І це не щось страшне, це нормально, кожна країна так чи інакше через 5 років приходить до того, що вона має сісти за стіл переговорів зі своїми партнерами і сказати: «Дивіться, щось спрацювало, щось не спрацювало, давайте поговоримо про те, як нам і надалі отримувати вигоду від цієї Угоди, але рівноправно, партнерську». Тому що станом на сьогодні, на жаль, доступ наших компаній до ринку публічних закупівель за кордоном, в тому числі Європейського Союзу, значно більш обмежений, за різними причинами, ніж доступ їхній до нашого. І Дмитро Давидович, здається, говорив. Якщо ні, то до вашої уваги має бути інформація донесена про те, що рівень проникнення імпорту по тим категоріям, які ми передбачили підтримати в цьому законопроекті - це, власне, з машинобудування, - сягає інколи 40 відсотків, тобто від 38 до 40 відсотків, тим часом як в тій самій Європі, тобто і в наших партнерів з Європейського Союзу, він, як правило, не перевищує 10 відсотків, максимум це 15, і то, це по дуже обмеженій кількості відповідних сфер і індустрій.

Тому, як на мене, це абсолютно нормальний процес тверезого, дорослого ставлення до власних економічних інтересів, які потрібно навчитися відстоювати. І цим законопроектом ми не маємо на меті зіпсувати з кимось стосунки, ми маємо на меті відстояти свій інтерес і запропонувати нашим шановним колегам з інших країн так само зрозуміти нашу позицію і прийняти наші логічні доводи і аргументи на основі цифр, досліджень і реальної практики, яка є станом на сьогоднішній день.

Тому, якщо коротко, то така от історія. Я пропонував би тоді наступний шлях роботи. У нас є попередньо узгоджена редакція підкомітету, винесена на сьогоднішнє засідання. Це перший документ. Друге: у нас є правки і пропозиції від Дмитра Давидовича, які ми щойно проголосували, включили в таблицю. Це другий документ. І у нас є загальна таблиця правок до другого читання - це третій документ, - в якій щось відхилено, щось враховано частково, щось враховано редакційно.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Не зовсім так. Є правки, які я пропонував на засіданні підкомітету, і ми їх внесли. Далі було доручення підкомітету..... додаткові, я їх озвучу з голосу і винесу на розсуд комітету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре.

КУБІВ С.І. Пане голово, я би хотів декілька слів концепції...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, Степан Іванович, будь ласка.

КУБІВ С.І. Дивіться, шановні колеги, шановні друзі. Дякую, по-перше, секретаріату за якісну підготовку, і комітету, і матеріалів, як по першому питанню, так по другому.

І якраз говорили, що там провладні сьогодні підтримують залізницю чи не підтримують, то говорять, я би сказав, опозиційні депутати, я говорю про себе.

Тепер відносно того, що наш законопроект, який сьогодні представляв Дмитро Кисилевський. Дмитре, я хочу тобі подякувати, тому що він, дійсно, став яскравим, порівняльним, версія зрозуміла, і пророблена велика робота, яка заслуговує... і імпонування – встановлення однакових для всіх категорій товарів локалізації протягом певного року. І дякую також... сьогодні буде успіх законопроекту, бо коли є Дмитро і Дмитро, між двома Дмитрами завжди буде краще розуміння...*(Не чути)*

Я хочу сказати..... знімає багато питань, які були навіть у мене, коли проговорили його в першому читанні. І хочу сказати, що по тій категорії, де ступінь був вищий, в інших - нижчий, ми чітко обґрунтовуємо ту формулу, де виробник може вирахувати ступінь локалізації, а простота і зрозумілість - це знімає взагалі небажані корупційні ризики. Дійсно, Дмитру Кисилевському дуже дякую і секретаріату за позицію.

Друга позиція дуже важлива, яка є, це те, що ми визначились щодо траншів вартості: до 200..... Це дуже важливо, там де ми про коди говоримо, де ми говоримо про 2021 рік, 2024-й, 2030-й, це все зрозуміло. Формулу виробника, який прорахує, він сам буде пропонувати формування дійсно по покращенню виробника в Україні. Другий блок – часові рамки ...*(Не чути)*... 7 місяців, а ми реально говоримо, так приблизно, друга половина 2021 року, це дуже важливо. Але є питання, які будуть ставити нам, і тут якраз пан голова якраз говорив про те, що Кабінет Міністрів повинен працювати з цими документами, які підписані за межами України. І це є дуже важливо, і це завдання уряду.

Які я бачу дискусійні позиції, які можуть виникати в залі, і це 107-а, 109 правка, наприклад, 112-а, 118-а, 134-а, 159-а. І треба знайти компроміс між варіантом, щоб врахувати правки номер 21, 61, де зазначено «до моменту проведення міжнародних переговорів», але те питання може зняти уряд, бо я рахую, що і пан Наталуха як голова, і члени комітету в тому напрямку дуже багато

попрацювали. І я вважаю, що уряд, який вносить в комітет зміни до ступеня локалізації в контексті і закупівлі, і комітету, тут повинно теж бути проста дуже формула на сьогоднішній день.

Моя особиста думка, пане голово, є та, що ми повинні рекомендувати Верховній Раді схвалити законопроект в цілому, хто любить не тільки Україну словами, а те, щоб ми створювали робочі місця, збільшували бюджет, щоб ми знову промисловість підняли на якісний рівень. Але уряд повинен, разом з тим, провести консультації з міжнародними партнерами, бо вони з нерозумінням, віднесуться до того, якщо ми підписали, умовно, рік тому чи два роки тому одне, а зараз будемо говорити друге.

Я буду підтримувати цей законопроект з тими пропозиціями, які я надав, я прошу зарахувати «за». Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже дякую, Степан Іванович, дякую за такий ґрунтовний коментар.

У мене є репліка невеличка з приводу формули. це справді важливо. Чому важливо? Тому що, знов-таки, це формула не нова, це не щось, що вигадав наш комітет, це давно випробувана роками, без перебільшення, формула, якою вже користується Міністерство економіки тривалий час для визначення ступеня локалізації сільськогосподарської техніки.

Тому для того, щоб знову-таки не створювати чогось, що не випробувано, не зрозуміло, не факт, що працює, було прийнято рішення взяти існуючу формулу з діючого законодавства і інтегрувати її в законопроект, що, на нашу думку, так само має максимально спростити його використання. Тобто ми не створюємо ніяких додаткових ноу-хау і новацій для того самого профільного міністерства, якому уже зрозуміло, що це за формула і яким чином за нею обчислювати відповідну ступінь.

Крім цього, так само ремарка з приводу часових рамок, але трошки з іншого боку. Це законопроект експериментальний, назвемо його так, і строк його

діяльності визначений на 10 років. Ми робимо це абсолютно свідомо, саме для того, щоб дати можливість нашій промисловості, яка підпадає під дію цього закону, трошки, скажімо так, «набратися м'язів», це по-перше, по-друге, подивитися наскільки ефективним буде цей чи інший законопроект в тих чи інших секторах. Їх 4, я нагадаю: це спеціальна техніка, комунальна техніка, залізнична техніка і енергетична, можна так назвати її, техніка. І це одна з причин, чому станом на сьогодні ми пропонуємо подискутувати на тему розширення цього переліку питань. Тому що нам здається, що для витримки цього експерименту це розширення, можливо, не найкраща думка.

Крім цього, є абсолютно чіткі критерії, за якими були визначені саме ці 4 напрямки. Це критерії готовності продукції, це критерій мультиплікаційного ефекту, який дає виробництво тієї чи іншої продукції, і це критерій проникнення імпорту саме в цей сектор. Тобто рівень того, скільки держава витрачає грошей саме за кордоном на придбання тієї чи іншої продукції. От по цим трьом ключовим критеріям і були визначені ці 4 галузі, які на сьогоднішній день підпадають під дію цього законопроекту.

Ми, справді, в процесі підготовки не врахували ще одну дуже важливу галузь, яка відповідає всім трьом критеріям, і це літакобудування і гелікоптеробудування. Тому що насправді ступінь проникнення імпорту там 100 відсотків, на жаль, і ми знаємо непоодинокі випадки, коли Міністерство внутрішніх справ і інші державні структури купували і гвинтокрили рятивні, і літаки, і Міністерство оборони літаки, і, на жаль, в Україні на сьогоднішній день в повному об'ємі у нас немає жодної локалізації як такої. І це, можливо, єдине, що я би запропонував комітету розглянути додатково для включення в цей перелік.

А інша історія, якщо законопроект отримає свою підтримку, то, я думаю, ми можемо з урядом дискутувати і узгоджувати і інші об'єкти відповідно до того, чи відповідають вони критеріям, чи ні, і вести вже нормальний діалог з приводу того, які ще галузі піддавати під цей законопроект, скажімо так.

Тому ось такі у мене додаткові коментарі. І я пропонував би тоді піти по пропозиціям Дмитра Давидовича, по додатковим правкам, і перейти потім до тих правок, на яких будуть наголошувати наші шановні члени комітету, з якими вони там критично не погоджуються і ставлення на голосування яких вони вимагатимуть.

Олексій Васильович, будь ласка.

МОВЧАН О.В. Дякую дуже.

Я просто до Дмитра Давидовича хотів сказати, що відбувалося на підкомітеті, і про що ми говорили, і чому це важливо зараз.

По-перше, ми по суті поправки не розглядали там, тобто Дмитро Давидович зробив презентацію, ми це коротко обговорили і рішення щодо жодних поправок не приймали. Приймали рішення лише про те, щоб доручити йому подати ці поправки, зареєструвати відповідно до Закону про комітети, і секретаріату відповідно підготувати проект порівняльної таблиці.

Далі було озвучено членом комітету Євгенієм Шевченком щодо, по-перше, переліку, який може бути доповнений. І ми домовились про те, що ми будемо про це дискутувати на комітеті і не будемо забирати у членів комітету цієї можливості. Відповідно я хочу сказати, що ми не домовилися про те, що поправки Дмитра Давидовича будуть саме в тій редакції, в якій він подає, тобто ми можемо це обговорювати.

І так само у мене особисто є деякі, я би хотів, щоб ми обговорили їх, деякі зауваження до суті, тому що ми питання суті не піднімали на підкомітеті, і до того ж переліку. Тому що той же Євген Володимирович озвучив непогану пропозицію щодо галузей. Ви говорите про те, що перелік має базуватися на певних принципах, але принципи в законопроекті не передбачені, тобто вони не прописані, на яких саме принципах треба включати ті чи інші категорії товарів в законопроект. Це означає, що якщо сьогодні у нас є одне бачення до локалізації, що таке локалізація і що треба локалізувати, то наступне скликання може мати

принципово інше бачення. І я особисто вважаю, що правильно було би прописати ці принципи для того, щоб створити рамку, щоб не будь-що запихали в цей перелік, а були певні критерії. І про це треба подумати, і я не впевнений, що ми одразу знайдемо рішення.

І я хотів би ще включитися тоді, коли вже ми перейдемо по розгляду по суті. Дякую зараз.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Домовились. Дякую, Олексій Васильович.

Да, Ігор Петрович, будь ласка.

МАРЧУК І.П. Дякую.

По-перше, я хочу підтримати внесення до законопроекту авіабудівної галузі. Хочу звернути увагу на те, що, як і у випадку із законопроектом про державну підтримку інвестиційних проектів із значними інвестиціями, ми як країна на шляху сталого розвитку економіки маємо в першу чергу ставити на наші сильні соціально-економічні сторони і забезпечувати їх максимально можливий розвиток. І цей розвиток може бути забезпечено через інвестиції, локалізацію або імпортозаміщення в певних сферах економічної діяльності.

В сфері літако- та гелікоптеробудування ми накопичили потужний науково-виробничий потенціал, який ми просто зобов'язані ефективно використати. Локалізація буде стимулювати і приплив іноземних інвестицій, і приплив сучасних технологій буде створювати нові робочі місця та зберігати існуючі.

І я хочу також звернути увагу шановних колег, що світовий обсяг ринку тільки цивільної авіації складає практично 200 мільярдів доларів на рік з перспективою і з динамікою розвитку до 2030 року до цифри в 600 мільярдів. Тому прошу колег підтримати включення цієї галузі до законопроекту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ігор Петрович.

Колеги, добре, тоді переходимо до обговорення поправок. Дмитро Давидович, вам, напевно, слово, будь ласка.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Я пропоную тоді дивитись в документ, який називається «Спрощена таблиця», і йти по ній, правильно?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, абсолютно вірно.

Ні, по спрощеній таблиці, які роздані саме по вашим правкам... *(Шум у залі)*

Колеги, усі готові до того, щоб ми почали рухатися по таблиці? Колеги, хто на зв'язку, я вас попрошу відкрити документ - так звана «Спрощена таблиця», на 14 сторінок яка, і ми почнемо рухатися по правій колонці, останній, відповідно до пунктів, до строчок, які ви можете бачити, номер яких ви можете бачити зліва.

Дмитро Давидович, давайте тоді справді підемо по пунктах, які відображають подані правки.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Отже, ми дивимось в ліву колонку, отам є... давайте, щоб всі побачили де, там є: «1. Частину першу статті 1 доповнити пунктом 29.1 таким змістом...». Всі бачать, де це, хто слідкує? Значить, 29.1: «ступінь локалізації виробництва - це показник...», - і ми даємо визначення що таке «ступінь локалізації виробництва», ми уточнюємо визначення цією правкою.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Можна зразу уточнення, Дмитро Давидович: це 6 і 7 строчка, - щоб було легше?

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Да, 6 і 7 строчка. Ми уточнюємо визначення, що таке «ступінь локалізації виробництва».

ГОЛОВУЮЧИЙ. У мене одразу була би пропозиція для дискусії. В законодавстві Європейського Союзу слово «локалізація», на жаль, відсутнє, там

присутнє слово «вимога місцевого компоненту». Можливо, варто було би використовувати саме такий термін? І ми би тоді привели законопроект у максимальну відповідність до норм європейського законодавства. Колеги, що ви скажете? *(Загальна дискусія)*

Давайте, можливо, тоді просто розширимо саме визначення «ступінь локалізації виробництва -...» або «ступінь локалізації виробництва (вимога місцевого компоненту)» для того, щоб це було зрозуміліше.

Да, пане Руслане, будь ласка.

_____. Якщо ми в дужках напишемо «вимога місцевого компоненту», а далі відповідно по тексту законопроекту, ми будемо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, а якщо після тире «вимога місцевого компоненту, показник питомої ваги і вартості», тобто так теж не можна?

БУЙМІСТЕР Л.А. Якщо ми хочемо максимально наблизитись до термінології саме Європейського Союзу, то, дійсно, потрібно було би змінити визначення, але я не знаю, наскільки це просто зробити з урахуванням збереження тексту законопроекту технічно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, давайте тоді цю ідею поки що поставимо на паузу, підемо далі, а до кінця комітету я подумаю, ким чином, може, колеги із секретаріату теж допоможуть сформулювати це правильно, щоб ми хоча б один раз десь згадали, що це саме «вимога місцевого компоненту».

9 строчка, Дмитро Давидович. Колеги, до 6-ї і до 7-ї немає ні у кого претензій, зауважень?

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Гаразд, йдемо далі. Пункт 2, там, де слово «лізингу», ми робимо стилістичне уточнення. Але я хочу, щоб всі зрозуміли про

що іде мова. Це той самий пункт, який був прийнятий в редакції першого читання, ми лише змінюємо там лапки і кому, грубо кажучи. Тобто за суттю це рівно той самий пункт, він нічим не змінюється. Суть цього пункту в тому, що коли приймали Закон «Про публічні закупівлі» ще в 2016-у, чи 2014-му, коли його...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Першу редакцію? В 2014-у.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. В 2014 році, коли його приймали, лізинг був виключений з-під дії Закону «Про публічні закупівлі». І зараз ті замовники, які закупають щось в лізинг, вони мають можливість уникати вимог Закону «Про публічні закупівлі» через використання лізингу. Цим пунктом ми повертаємо лізинг під дію Закону «Про публічні закупівлі». Таким чином, якщо хтось захоче купити якесь обладнання чи техніку в лізинг, він повинен буде керуватися вимогами Закону «Про публічні закупівлі». Оце те, що ми робимо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У цього є абсолютно практичний аспект, колеги, тому що на цьому прикладі можна згадати нещодавно доволі скандальну закупівлю містом Київ 200 білоруських МАЗів саме по процедурі лізингу в обхід Закону України про державні закупівлі, в обхід системи ProZorro, в обхід абсолютно всього. І саме пунктом про наявність лізингу вони обійшли цю вимогу публічних закупівель. Тому таким чином держава Україна інвестувала в економіку Білорусі 1 мільярд 790 з чимось мільйонів гривень. І це тільки один випадок. Тому звідси як би ця пропозиція і виникла.

Якщо не будуть по ній зауважень чи заперечень, пропоную йти далі.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Далі. Пункт 3 - це строчка 11. Це ми уточнюємо термінологію. Ми внесли термінологічні зміни у визначення, вище, на цій же сторінці. І ми відповідно до цих змін змінюємо далі по тексту законопроекту, тобто суть не міняється з того, що було прийнято в першому читанні, ми вносимо

уточнення відповідно до вищеприйнятих термінологічних змін. Я думаю, що тут не буде якогось...

Далі. Це наступна сторінка, це строчка 18 пункт 4. В цьому пункті мова йде про те, що у разі, якщо... Давайте так, це стаття Закону «Про публічні закупівлі», яка визначає, коли договір про закупівлю стає нікчемним. І ми пропонуємо норму про те, що якщо замовник здійснював закупівлю за одним кодом товарів, а по факту купив інший товар, тобто допустив певну маніпуляцію, чи навмисно, чи ненавмисно, то такий договір має бути визнаний нікчемним. Цим ми застерігаємо себе від того, що замовники захочуть для того, щоб обходити вимогу цього закону, купувати одні товари під виглядом інших кодів. Тому ми добавляємо цей пункт, це буде хороше застереження для того, щоб вони просто так не робили. Я думаю, що тут теж не має бути якоїсь...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це, колеги, просто, повертаючись до цього, це можливість так званого обходу закону, коли фактично, використовуючи тотожні назви тих чи інших виробів, які при цьому мають різні КВЕДи, замовники могли таким чином маніпулятивно, скажімо так, доволі придбавати те, що їм було потрібно, в обхід вимог чинного законодавства.

19 пункт, 6 прим. 1. Тут одразу я хотів би, до речі, колеги, уточнити, що нам, напевно, доведеться в редакції комітету змінити 1 січня 2021 року, моє бачення, тому що не факт, що ми встигнемо прийняти цей законопроект до кінця цього року. Ми, звісно, від себе будемо робити все залежне для того, щоб це відбулося, але давайте дивитися реальності в очі. Може бути таке, що через бюджетні питання, інші питання, плюс в цьому законопроекті, нагадаю, 2 з чимось тисячі правок, 2 200, якщо не помиляюся, то процес може затягнутися, і тому з 1 січня 2021 року варто було би, справді, трошки змінити.

МОВЧАН О.В. Я перепрошую, можливо, ми знову повернемося до дискусії, коли закон вступає в дію, але тут в одній із поправок було про те, що він через 6

місяців вступає в дію, якщо я не помиляюсь, після його прийняття. І типу... нам не обов'язково міняти дату в цьому пункті.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гіпотетично... Тобто, да, там він вступає... Ми просто не хочемо створювати, не хотілось би створювати, є таке слово, «разночтение» серед юристів, які скажуть, що «фактично у вас пряма норма закону говорить, що з 1 січня, а там він вступив через 6 місяців, але вимога-то була з 1 січня, значить, всі контракти, які укладені з 1 січня, вони вже рахуються». Тому тут ми можемо потрапити в таку колізійну ситуацію, яку би краще було одразу виправити.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, але це просто пізніше, ми зараз говоримо про цей пункт.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми можемо, справді, спробувати прибрати «1 січня» і залишити «з 2021 року».

МАРЧУК І.П. Тимчасово з 2020 року строком на 10 років.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І тоді ми не прив'язані до конкретної дати. Коли би не був прийнятий закон, він вступає в силу через 6 місяців після дати прийняття, і ми таким чином страхуємось від... Да?

МАРЧУК І.П. І від цього моменту рахується 10 років, від дати набуття чинності.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Приймається такий вихід? Тобто ми прибираємо «1 січня», ми лишаємо «тимчасово з 2021 року». Нам треба проголосувати за це в редакції комітету, так? Чи ми потім все одразу?

МАРЧУК І.П. Дмитро, здається, що навіть 10 років - це не замало?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Десь схопився за серце один європейський партнер. (*Шум у залі*) Давайте почнемо з 10-ти, бо вони... Вони вже змирилися, але дуже їх важко.

Ігор Петрович, я там пропоную, я це озвучу окремо в кінці в «перехідних», дати доручення уряду розробити переговорну позицію, і якраз там можна проговорити про те, щоб ця переговорна позиція містила розширення строків. Але закон - я пропоную все-таки лишитись поки що на 10-ти.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Можемо йти далі, так?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так-так.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Далі ми визначаємо вимогу рівня локалізації по рокам. Пропонується, що 2021 рік – 10 відсотків, 2022 рік – 15 відсотків, і так, поки не дійдемо до 40 відсотків, і потім до кінця цього 10-річного терміну зберігається вимога локалізації 40 відсотків.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дмитро Давидович, тут, враховуючи щойно озвучену проблему з 1 січня, є також пропозиція прибрати «з 1 січня» і написати: «у 2021 році – 10 відсотків, у 2022 році – 15 відсотків». Приймається таке коригування? Але, з іншої сторони, якщо би я хотів обійти цей закон, то я би сказав, що і грудень 2022-го - це у 2022 році, розумієте?

_____. Так і є, але мається на увазі, що весь 2021 рік діє 10 відсотків, весь 2022 рік діє 15 відсотків.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну добре, давайте. Тоді підходить так: «у 2021-му; у 2022-му» і далі по тексту?

_____. Тобто можна не вказувати, конкретизувати?

_____. Ну 2022 рік починається з 1 січня. Це відома дата, це ніхто ніяк не може обійти, ну ніяк, але...*(Не чути)*

(Загальна дискусія)

_____. Якщо ми пишемо з 1 січня по 1 березня, тоді був би сенс в цьому.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Єдине що, у нас тоді він буде діяти згідно цього не повних 10 років, а трошки менше.

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це насправді, Дмитро Давидович, буде залежати від того, коли ми його приймемо.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Ну гаразд, тоді поки так.

Йдемо далі. Далі ...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я перепрошую, Дмитро Давидович.

Щоб цього уникнути, ми можемо написати в останньому рядку «у 2027 році і до моменту припинення дії закону – 40 відсотків».

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Ми його можемо прийняти і пізніше, і він у нас вступить в силу з середини 2021 року, і тоді у нас ще вилізе на середину 2021 року.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто таким чином ми можемо в принципі перестрахуватися. Підходить?

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. До кінця строку дії закону.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Перепрошую, далі.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Далі. Ступінь локалізації визначається за формулою. Це те, про що я згадував. Єдине що, я за результатами дискусії, яка у нас була з Олексієм Васильовичем, хотів би запропонувати невеличку зміну... Вибачте, це з Роксоланою Андріївною ми дискутували. Я хотів би запропонувати невеличку стилістичну зміну у один із цих показників - «імпортна вартість», щоб його привести у повну відповідність до того, як це у сільгосптехніці робиться. У нас зараз написано «у тому числі резидента України», а нам потрібно написати « – резидента України». Коли буде час, якщо треба, я це зачитаю під стенограму, або запропоную зараз. Давайте я поясню, про що йде мова, так, мабуть, буде краще.

Ця формула визначення ступеня локалізації, вона полягає в наступному. Що у нас є митна вартість сировини, матеріалів і всього того, що виробник сам завіз з-за кордону. І є імпортна вартість - це вартість сировини, складових матеріалів, які виробник купив в Україні, але які за своїм походженням є імпортними. Тобто, наприклад, він купив якусь запчастину у українського дистриб'ютора якихось імпортних товарів. Оце, власне, є різниця між в цій формулі, і так вона працює з 2017 року по сільгосптехніці. У нас тут у визначенні написано: «у постачальника, в тому числі резидента України», а насправді має бути «у постачальника – резидента України». Тому що все, що не резидент, це

визначається в першому цьому..... Це логічно. Як правильно зробити, зараз зачитати пропозицію чи...?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, давайте, ми це зафіксували, попередні правки зафіксували, там по січню, і потім просто проголосуємо їх в редакції комітету.

_____. Це сьогодні ми проголосуємо?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Якщо встигнемо, да, якщо не встигнемо, на наступному засіданні.

Людмила Анатоліївна, ви просите слово?

БУЙМІСТЕР Л.А. Ще ні, це я просила на попередньому питанні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми побачили вашу віртуальну руку просто.

БУЙМІСТЕР Л.А. Ні, я в кінці візьму слово, бо дуже важливий законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, добре. Тоді йдемо далі.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Далі в цьому великому пункті ми переходимо на сторінку 4. Це на 4-й сторінці абзац, який починається словами: «Уповноважений орган здійснює моніторинг з дотримання вимог ступеня локалізації». Тобто ми надаємо уповноваженому органу, зараз це Міністерство розвитку економіки, торгівлі і сільського господарства, можливо, за предметами відання воно чи змінить назву, чи буде іншим міністерством, але, тим не менше, ми цьому уповноваженому органу надаємо право здійснювати моніторинг дотримання вимог законодавства щодо функції локалізації.

Наступний абзац - це те, про що я говорив у своїй доповіді. Ми надаємо право Кабінету Міністрів не пізніше 31 жовтня терміном на 1 рік зменшувати на 5 або збільшувати на 10 відсотків вимогу локалізації щодо окремого товару, тобто окремої категорії товарів.

Також наступним абзацом - це норма, яка надає право Кабінету Міністрів, як у минулому абзаці - за погодженням з комітетом, так і тут, за погодженням з комітетом зменшувати до 0 ступінь локалізації для окремої закупівлі... до окремої закупівлі. Я так само зазначав це в своїй доповіді, цей абзац відображає, містить відповідну норму.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я би, якщо не заперечує Дмитро Давидович, просто уточнив би, що ці аспекти передбачені саме для того, щоб у випадку якихось обставин, які не враховані цим законом, був більш-менш гнучкий механізм того, щоб виправляти... тактичного реагування, так. І знову звертаю вашу увагу, колеги, що виправляти це Кабмін може з участю профільного комітету виключно. Тобто, ще раз, ніякого волюнтаризму цей закон не передбачає.

(Загальна дискусія)

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Далі. На цій же сторінці, там, де «2 із дужкою», це йде перелік товарних категорій, які в першому читанні ми прийняли як ті, які підпадають під вимогу локалізації, але в першому читанні вони у нас були з CPV кодами. Ми цифрове позначення коду забрали і залишили тільки назви товарів. Всі товари тут абсолютно ті ж самі, які були прийняті в першому читанні.

Шановний пане голову, чи потрібно нам зараз додатково продискутувати ті товари, про які йшла мова на початку нашого засідання, чи ми повернемося до цього пізніше?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, це, напевно, один з найбільш таких дискусійних аспектів цього законопроекту, тому що інтересів багато, і інтереси є майже у

кожного, в залежності від різних там обставин, від підприємств, наявних у когось на окрузі, і досвіду роботи в інших галузях.

Тому я би пропонував все-таки пройти до кінця по інших аспектах, чи не викликають вони у нас якісь зауваження і дискусії, і потім повернутися вже безпосередньо до переліку галузей і так званих товарів і продуктів в законі. Якщо ніхто не проти, просто давайте залишимо цю дискусію, бо вона буде, справді, я так відчуваю, займе трохи часу.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Гаразд, тоді йдемо далі.

Зараз пропоную дивитися на сторінку номер 7, там, де завершується перелік товарів, і там, де «З з дужкою». Цей абзац починається словами: «Кабінет Міністрів України за погодженням з...».

Три абзаци ці, вони містять норми, які дають право Кабінету Міністрів за погодженням з профільним комітетом визначати додатковий перелік товарів, які не містяться в цьому законопроекті, а також для встановлення вимоги локалізації. Це також те, про що я згадував у своїй доповіді.

На тій же сторінці 4 пункт. Це якраз той пункт, який ми з Олексієм Васильовичем дискутували, там, де про право оренди. Зараз я озвучу, в чому суть цього пункту, і запропоную зміни, які ми оговорювали з Олексієм Васильовичем.

Тут мова йде про наступне. Існує практика, коли під виглядом закупівлі робіт чи послуг замовник отримує у власність товари. Це може бути або спроба оминати норми закону, тобто закупити товари через послуги, або це може бути нормальна діяльність замовника, просто викликана певними особливостями його діяльності. Наприклад, скажімо, замовник може купити послуги з заміни якогось енергетичного обладнання, в результаті якого у нього з'явиться нова одиниця енергетичного обладнання.

Тому ми пропонуємо норму, яка каже, що у разі, якщо в результаті закупівлі робіт чи послуг замовник отримає право власності на товар з того переліку, який визначений законом, то цей товар має відповідати тим вимогам, які

встановлюються цим законом, в тому числі щодо локалізації. Це загалом ідея цього пункту.

Ми з Олексієм Васильовичем мали дискусію стосовно оренди. Тобто, якщо замовник отримає не у право власності, а у право оренди якісь товари, які містяться в цьому переліку. І під час дискусії ми дійшли висновку, що на оренду, мабуть, не варто розповсюджувати дію цієї норми, тому що, наприклад, якщо місто закуповує послуги з вивезення сміття і є приватні підрядники, які мають свій парк, наприклад, сміттевозів, які здійснюють цей вивіз сміття, то ми цією нормою можемо випадково позбавити міста підрядника, який забезпечує цей вивіз сміття.

Тому це може бути використано як спосіб обходу норм цього закону, але мені здається, що ризик створити якісь серйозні проблеми замовникам, він важливіший, ніж потенційна можливість обходу через цю норму. Тому я пропонував би оренду з цього виключити. Олексій Васильович, мені здається, що ми саме про це з вами говорили. І я хотів би запропонувати трошки змінену редакцію цього пункту, яка б оцю позицію відображала.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Абсолютно. Зараз ще дамо слово пану Мовчану - і запропонуєте редакцію.

Я хотів би сказати, що нам тут потрібно, мені здається, якраз йти за принципом: якщо ми щось не передбачимо в повній мірі, зате проаналізуємо; і якщо у відповідності до аналізу ми будемо бачити, що це є інструмент для обходу закону, то тоді будемо виправляти. А не від зворотного принципу, що ми спробуємо максимально все досягнути, і можемо, справді, заблокувати деякі корисні і правильні речі, які вже відбуваються, просто неправильно виклавши. Тому я підтримую, що оренду включати було би не варто. Потім краще, справді, дивитися на звіти Міністерства економіки відповідно до того, чи обходять якимось чином через оренду закупівлі.

Олексій Васильович, будь ласка.

МОВЧАН О.В. Дивіться, по іншому праву користування - це так само може розповсюджуватися на цю норму, зауваження щодо оренди. Бо що це може бути ще, окрім як у власність? Тобто набуття у власність - це може бути альтернатива закупівлі, тобто там через надання послуг, а інше право користування - це альтернатива оренді. Або давайте дискутувати, тобто я... Тобто і оренду, і інше право користування.

І інше у мене зауваження, до пункту 3. Значить ми тут даємо Кабінету Міністрів право затверджувати додатковий перелік разом із комітетом, в якому встановлюються вимоги щодо ступеня локалізації товарів переробної промисловості. Так от, у мене питання чому... Тобто уявімо, що не ми сидимо в цьому кабінеті і не ми затверджуємо, хто завгодно, і люди, скоріше за все, не будуть розуміти те, чого ми зараз проговорюємо тут, принципи цього закону і так далі, і, може, буде інша ситуація в країні. І моє зауваження стосується того, що, по-перше, треба визначити, що локалізація може бути не більшою, ніж визначена цим законом, тобто не більше 40 відсотків, якщо вже Кабінет Міністрів просто за погодженням комітету приймає якесь рішення. Це перше. І, по-друге, ці принципи таки десь треба прописати. Тому що продукція переробної промисловості - це може бути що завгодно, її ще більше, ніж в машинобудуванні. І, між іншим, про рівність галузей один між одним. Тут ніде в законі не сказано, що він стосується виключно машинобудування. Тобто я маю на увазі в назві лише, але самі норми, які говорять про те, що ми там не підтримуємо... ми підтримуємо тільки машинобудування, а не підтримуємо інших, вони нічого про це не говорять, окрім товарів, які можна доповнювати завжди чим завгодно.

Тому, власне, я би хотів, щоб ми ще раз проговорили і створили цю рамку в законі, тому що ми «відкриємо цю скриньку Пандори» і туди будуть пхати-пхати, а потім його продовжувати-продовжувати, і це вічна історія буде.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олексій Васильович.

Ми говорили про три можливі критерії, яким ми керувались, коли формувався цей перелік. Щ раз, це готовність продукції, друге - це мультиплікаційний ефект від виробництва однієї одиниці такої продукції. І третє, звісно, це ступінь проникнення імпорту. Власне, я думаю, що ці три критерії можна і зафіксувати.

МАРЧУК І.П. Я вибачаюсь, що ви маєте на увазі під словосполученням «готовність продукції», що це мається...?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми говоримо, що це не сировина, а певний об'єкт, який був створений в процесі переробки, бажано, звісно, з високим рівнем доданої вартості, і має кінечну ступінь готовності.

МАРЧУК І.П. О'кей, дякую.

БУЙМІСТЕР Л.А. Колеги, до цього тоді, якщо можна, додам. Якщо ми вже говоримо про принципи, то давайте згадаємо, що в нас дуже багато галузей економіки на сьогодні субсидіюються нашою державою. І якраз, на мій погляд, якщо вже держава виділяє субсидії, а у нас ще є рештки радянського промислового потенціалу, який може виробити для субсидійованих галузей ті чи інші елементи, то як критерій нам такі галузі так само необхідно просто включати у сферу застосування цього закону. Більше того, якщо дивитися на міжнародну практику, наведу один зі своїх улюблених прикладів: «зелена енергетика», особливо вітряна. В Європі діють чіткі дуже вимоги і преференції для от саме цієї локальної складової на торгах, коли мова йде про ці галузі, де держава надає певні умови і субсидії для компаній..... в тарифах чи в прямому субсидіюванні, чи будь-яким іншим чином.

Звісно, методи субсидіювання, вони трошки більш витончені в Європейському Союзі, ніж у нас, тому що ми ще не прийняли європейську норму

щодо державної допомоги, але все-таки такі галузі, як наприклад, та ж вугільна субсидійована галузь, вони всі вимагали би так само запровадження таких вимог до локалізації, особливо коли це державний сектор економіки. Той же, наприклад, «Енергоатом» і так далі.

Тому якщо ми говоримо про закріплення принципів, то я би запропонувала все ж таки субсидійовані галузі економіки максимально підвести під регулювання цього закону.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Людмила Анатоліївна, дякую за пропозицію. Я боюсь, що у випадку, якщо ми цей критерій врахуємо, то у нас «Наша Ряба» просто не буде знати, куди діти себе від щастя, тому що, при всій повазі...

БУЙМІСТЕР Л.А. Чекайте, ми ж говоримо тільки про державні закупівлі, ми ж не говоримо про приватні компанії.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Про державні закупівлі так само. Ні, але ж держава закуповує, я просто маю на увазі, що, наприклад, таке підприємство і так субсидійоване, і говорити про те, що якщо держава купуватиме десь курятину, то ми дамо ще додаткове замовлення на компанію, яка і так вже знаходиться в надзвичайно преференційованих умовах.

Ну, давайте подумаємо над цим, я розумію. Але, з іншої сторони, є такий інструмент, як Експортно-кредитне агентство, яке якраз і має підтримувати ті галузі, які субсидіюються державою, для допомоги виходу їх продукції на іноземні ринки. І мені здається, що оця зв'язка така була би більш ефективною.

МОВЧАН О.В. Ще одна коротка пропозиція. Дмитро Давидович говорив про те, що оці товари обиралися саме за тим принципом, коли є конкуренція у виробника, тобто не може бути одного виробника цього товару. І було би доцільно, як на мене, передбачити в законі, що якщо є один, тому що, уявімо, що

сьогодні там парові турбіни роблять на трьох підприємствах, а дві закриваються, за різних причин, залишиться одна, треба, щоб це вже не працювало, тому що це буде нечесно. І так само, якщо вже доповнюються, то за принципом, що є конкуренція, що цей товар роблять не лише на одному підприємстві. Це дуже правильна історія.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Я би до цього підходив би досить обережно, тому що, наприклад, якщо ми будемо розглядати це так строго, то тоді в Україні виробляти локомотиви не можна і локомотиви не можуть бути предметом цього закону, бо в Україні зараз локомотиви не виробляються. В Україні є підприємства, які можуть забезпечити локалізацію локомотивів, і вони є, їх багато, але локомотиви, власне, самі по собі не виробляються. Тому, якщо ми як би це таким чином пропишемо, то тоді у нас не буде можливість навіть і для розвитку таких способів виробництва, для розвитку виробництва цих товарів.

Тому зараз в цьому пункті є критерій «належить виключно до продукції переробної промисловості», що вже певним чином задає певні рамки, що ми саме хочемо тут бачити. Якщо є конкретні пропозиції, як його доповнити, то прошу колег їх надати, можемо їх обговорити. Але мені здається, що вже продукція переробної промисловості, вона вже певним чином задає рамку.

МОВЧАН О.В. Дивіться, о'кей, це вже якась рамка, але ступінь локалізації я би прив'язував його до того, що є в законі, тобто щоб вони не робили не менше не більше. Тому що там можна написати, що у 2022 році для якоїсь продукції переробки буде 50 відсотків, в цьому додатку, в додатку, Кабміном який затверджується. І я не бачу... *(Загальна дискусія)*

А, вибачте!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто це ми прибрати.

МАГОМЕДОВ М.С. *(Виступ російською мовою)*

Когда мы говорим о принципах, которые должны соответствовать попадающей под локализацию группы, мы там называем несколько критериев, среди них там один из них - это мультипликативный эффект, понятно. От я от привык, может быть, конечно, это у меня профессиональная деформация с прошлой работы, но если мы говорим - мультипликативный эффект, то он должен измеряться каким-то образом. Просто вот когда мы говорим... Вернее, когда мы дадим возможность там через Кабмин вносить какие-то еще новые вещи, и если мы там не напишем измеримые параметры, то мы можем получить лавину предложений, в которых мультипликативный эффект может быть 1,0001, и тут нам приносят и говорят: «Вот давайте сделаем, потому что... тут есть мультипликативный эффект? Есть. Сколько? 01? Да Бог с ним!»

То есть, наверно, мы должны поставить какие-то там понятные параметры и опять же какие-то формулы расчета, понятные, утвержденные, потому что в противном случае нас завалят, даже не нас, мне, честно говоря, уже сразу жалко Кабмин вместе с Петрашко, который будет бегать от всех финансово-промышленных групп, прятаться по коридорам. Понимаете? Я не хочу его подставлять, нам надо очень четко это прописать. Либо ми это должны сделать сами и за это ответить, либо мы должны нарисовать коридоры, за которые забегать будет нельзя.

Поэтому я слышу, что мы говорим об этих критериях, но я думаю, что очень важно их определить сейчас, иначе мы просто подставим людей и испортим закон.

МАРЧУК І.П. Може, визначити якийсь мінімальний рівень значення мультиплікаційного ефекту?

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте пробувати говорити наступним чином. У нас станом на сьогодні Міністерством економіки, на жаль, досі не затверджений

перелік галузей, який ми просили затвердити в березні місяці, критичних для підтримки в умовах COVID, критичних з точки зору наявності робочих місць.

А з приводу мультиплікаційного ефекту, у мене є враження, що загально узгодженої, чіткої формули його вирахування, напевно, в законодавстві немає. І кожен аналітик буде рахувати його, напевно, по-своєму.

Тобто ми можемо, я вибачаюсь, напевно, за такий примітивізм, але суто інтуїтивно зрозуміти, що мультиплікативний ефект від вироблення стільця і від вироблення літака, вони трошки відрізняються, і це нам підказує наш здоровий глузд, і, скажімо так, наша логіка. Яким чином це підтвердити на папері, напевно, такий спосіб є: кільки буде підрядників задіяно в процесі вироблення одного продукту, яка вартість компонентів цього продукту і т.д. і т.п. Або нам зараз треба тоді вигадати цю формулу самостійно, або прописати достатньо загально, для того щоб дати собі ж можливість за цим критерієм вести дискусію. Тому що, я нагадаю, тут буде проблема не тільки в Петрашка, але і у нас, тобто ми комітетом так само будемо приймати рішення, чи погоджуємо ми включення тієї чи іншої галузі до цього переліку, чи ні.

Тому робити настільки жорстку формулу, як вона є по ступеню локалізації...

МАГОМЕДОВ М.С. Я не говорю - жесткую, но она все равно должна быть, потому что если это будет просто там словесное описание, оно ...*(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Згоден.

МОВЧАН О.В. Я просто до цього ж, можна?

Дивіться, по тому останньому абзацу 3 пункту, я би таки додав, що рівень локалізації має відповідати строкам і відсоткам, які встановлені в цьому законі, тому що в цьому пункті не зрозуміло те, що треба не виходити за рамки часові і відсоткові по рівню локалізації. Тобто так читається, що з цього пункту,

підпункту, що можна Кабінету Міністрів прийняти рішення про те, що якийсь новий вид товарів може і не відповідати тому рівню локалізації, яку ми прописуємо в пункті 1 сьогодні. Тобто там в 2022 році записати якусь окрему категорію товарів на 30 відсотків. Тобто, ну, це три слова додати. Чи ви не згодні з цим?

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Часові рамки прописані в самому початку цього пункту, от пункт 6.1: «Тимчасово з 1 січня 2021 року строком на 10 років встановлюються такі особливості здійснення закупівель». І далі цей підпункт, він є частиною цього пункту, тобто часові межі дії всієї цієї конструкції у нас визначені на самому початку тієї статті, яку ми обговорюємо. Тобто закінчаться 10 років - і вся ця конструкція, як в казці про «Попелюшку»...

МОВЧАН О.В. Дивіться, я говорю про те, що в цьому абзаці йде мова про додатковий перелік, в якому визначається ступінь локалізації не такий, як я розумію, не такий, як в цьому законі. Правильно? Тобто можна зробити менше..... І замовник має закуповувати або по тому рівню локалізації, який встановлений в цьому додатковому переліку, або вищий. Тобто, значить, Кабмін може в додатковому переліку встановити вищий рівень локалізації, чим у нас в законі сказано. Я кажу про те, що в 2022 році, якщо у нас в законі буде написано 15 відсотків, то вони собі там рішенням Кабінету Міністрів в додатковому переліку для якоїсь третьої категорії товарів напишуть 30 відсотків, і їх по суті нічого не буде обмежувати.

Тобто треба сказати, що «але не більше і не менше, ніж вказано в цьому законі», типу «закупуйте по додатковому переліку, але щоб в цих рамках, які для першого року – 10 відсотків, для другого – 15» і так...

_____. Для відповідного звітнього року.

МОВЧАН О.В. Да, для відповідного звітнього року.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Ідея зрозуміла, а як її правильно виписати, це ми порадимось з секретаріатом.

. Не знаю, тогда суть теряется. Почему....?

ПРОКОПЕНКО Р.Б., Тому що тут буде додатковий перелік товарів, це випадок якийсь один. Один-два, ну, три. І тут буде індивідуальний підхід до нього. А ми, значить, всіх...Тобто ми встановлюємо загальний підхід вимог, чіткий, а тут індивідуальний підхід. І ми індивідуальний підхід хочемо підключити під загальний підхід...

ГУЖВА І.Ю. Якщо можна, я в доповнення скажу. Якщо ми маємо справу, умовно...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, вибачаюсь, хто не знайомий: пан Гужва, він один із радників нашого комітету, один із співавторів концепції цього законопроекту. Він директор CMD-Ukraine - це аналітичний центр, який приймав участь в напрацюванні цієї моделі.

Будь ласка.

ГУЖВА І.Ю. *(Виступ російською мовою)*

Спасибо, Дмитрий. Я буквально два слова хотел сказать в развитие того, что говорит коллега из секретариата.

Если мы будем иметь дело, допустим, в 2025-м году, и уровень локализации у нас уже будет согласно графику 30 или 35 процентов, а Кабинет Министров примет решение о дополнительном коде, включить в этот список, дополнительный, и они примут решение начать с десяти процентов, как у нас весь

закон работает, то у нас получается, ваша формулировка не позволит ему реализоваться как проекту, потому что уже будет требование по закону 25 или 30 процентов, а они хотят начать с 10 процентов, понимаете?

МОВЧАН О.В. Хорошо, тогда давайте «не больше, чем у звітному році». То есть чтобы они не ставили 35 или 40, когда для всех остальных галузей, які ми прописали в законі, стоїть...

ГУЖВА І.Ю. Для этого здесь есть согласование с комитетом как бы...

МОВЧАН О.В. Ну, так это есть риск. То есть нам нужно сказать, что...

ГУЖВА І. А риск в чем? Высокая локализация будет?

МОВЧАН О.В. ... буде іншим і вони будуть по-іншому ставитися до там до галузей, до бенефіціарів цих галузей і так далі. Тому це ризик...

Дивіться, можна ж тоді і не приймати взагалі цей закон і сказати: Кабінет Міністрів, будь ласка, можете перший рік поставити для чого захочете 15-20 відсотків. Це викликає трошки переживання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я розумію, Олексій Васильович, ви стурбовані тим, що Кабінет Міністрів може запропонувати вищу ступінь локалізації, ніж станом на певний рік пропонує закон? В цьому основна пересторога.

МОВЧАН О.В. Так. Ми даємо їм цю дискрецію, і це може бути ризиком. Вони напишуть там, не знаю, якась категорія товару там під конкретного якось олігарха, скажуть: оце в цьому році35 відсотків або 40, і вбиваємо цю іншу галузь. Люди планували, там щось будували...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Згоден. Справедливо насправді було би, щоби якщо би з'являвся додатковий перелік, то він справді не виходив би за межі, які дозволені законом на цей звітний рік. Це було би...

ГУЖВА І. на 10 відсотків перевищував, як ми передбачаємо, до основного списку. Ми говоримо, що на 10 відсотків більше, або на 5.... менше.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні-ні, це вже потім Кабмін зможе сам разом з комітетом визначати, чи він буде збільшувати, чи ...

_____. Не більше, ніж 10 відсотків. Не більше, а менше там – будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Абсолютно. Ну, тобто якщо створюється додатковий перелік, то він має відповідати звітному року, тобто бути не більшим, або меншим. Але якщо він хоче збільшити, то це інша стаття, інший запит просто.

_____. Якщо заводять новий товар у 2023-му році, то по дефолту буде 20 відсотків локалізації його. Можуть скинути на 5 відсотків...

_____. Або на десять більше.

_____. ... або до 30 підняти. Але не більше 30-ти. Ну, це вже краще...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну да, це, в принципі, логічно.

О'кей, давайте тоді... Цю позицію зафіксували. Урівняти...

Дмитро Давидович, у нас четвертий пункт, 22-а... Чи ні?

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Ми четвертий пункт проговорили. Це там, де я мав запропонувати редакцію, яка як би задовольняє ту позицію, яку озвучив Олексій Васильович. Я її готовий запропонувати.

Тож я пропоную редакцію таку: «У разі здійснення замовником закупівлі робіт чи послуг, якщо таке надання послуг чи виконання робіт передбачає набуття замовником у власність товарів, визначених у цьому пункті, то здійснення процедур закупівлі таких робіт чи послуг здійснюється з урахуванням особливостей, встановлених цим пунктом».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто ми прибираємо оренду або інше право користування.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Да.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Підходить?

_____. Так.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Рухаємося далі. Я запрошую всіх перейти на сторінку 13, там де римське «II» – «Прикінцеві положення».

«1. Цей закон набирає чинності через шість місяців з дня його опублікування».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це 113 строчка.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Так, строчка 113.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, в мене немає заперечень, колеги.

Кабінет Міністрів?

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Так, Кабінет... Це все залишається в редакції, яка була в першому читанні...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я вибачаюсь, Дмитро Давидович...

КУБІВ С.І. Пане Дмитре, там є один нюанс важливий..... Коли ми вводили зміну півроку, то зміна введення податкових чи інших змін проходить за півроку до... Тобто я вважаю, що можна написати 6 місяців і не пізніше з 01.07.2021 року.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Степан Іванович, про що йдеться? Я не зовсім зрозумів, вибачаюсь.

КУБІВ С.І. Я говорю так, що всі податкові зміни, які впливають на вони вводяться за півроку до... Тобто якщо ми міняємо правила, наприклад, якісь, які впливають на податкові..... після 01.07, то вони починають працювати з 01.01 наступного року. Якщо ми говоримо про.....

ГОЛОВУЮЧИЙ. Степан Іванович, дякую за пропозицію.

Дивіться, ми проконсультувалися з бюджетним комітетом. Вони, в принципі, висловили свою думку, що вони не бачать в цьому проблеми.

КУБІВ С.І. Якщо вони не бачать фінансових..... змін, будь ласка, нема питань, я тоді знімаю.....

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, дякую. Насправді, проговорили з ними, з їх секретаріатом, для них це не принципово.

КУБІВ С.І. Пане Дмитро, може, доцільно, нехай Дмитро скаже, що ми погодили з бюджетним і з іншим, тоді воно знімає дискусію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фактично те, що він зараз зачитує, воно і було узгоджено. Просто ми зараз його між собою проговоримо, щоб у нас не було питань між собою, між нашими членам комітету.

КУБІВ С.І. Все! Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, дякую.

У мене єдина була пропозиція, колеги: до цього пункту першого «Прикінцевих положень» додати ще один абзац, десь між 117 і 118 рядком, в редакції комітету. Абзац, я би запропонував, щоб він звучав наступним чином. Тобто ми продовжуємо оцю логіку: у тримісячний строк з дня опублікування цього закону. А далі звучить абзац десь приблизно так: «Розробити та презентувати комітету Верховної Ради, до предмету відання якого належить питання промислової політики та розвитку окремих галузей виробництва, узгоджену переговорну позицію для процесу перегляду Україною Угоди про асоціацію з Європейським Союзом з метою в тому числі досягнення двосторонніх домовленостей щодо необхідності та належності застосовувати Україною вимоги місцевого компоненту як критичного для України інструменту в умовах збройної агресії, захоплення частин території, на яких знаходилася значна частина промислового комплексу держави, та глобальної економічної кризи, спровокованої епідемією COVID-19».

І, таким чином, ми фактично дамо доручення віце-прем'єр-міністру з питань європейської інтеграції на підставі цього законопроекту протягом трьох місяців підготувати концепцію переговорної позиції для Євросоюзу, яка би обґрунтувала необхідність і можливість подальшого впровадження цього законопроекту,

зважаючи на всі ті негативні обставини, які мали місце за останній час, за останні кілька років.

_____. Пане голово, дозвольте, є пропозиція, що стосовно не тільки Євросоюзу, а Україна є членом інших міжнародних угод.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Звісно.

_____. Тоді, можливо, додати туди «до Європейського Союзу, а також сторін... інших торгових угод». Бо є угода GPA, і угода із СОТ, є угоди з двосторонні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, згоден. Тобто «перегляду Україною Угоди про асоціацію з Європейським Союзом та інших угод, стороною яких є Україна». Торгових угод.

О'кей, я сформулюю це... І презентувати, ви маєте на увазі, не комітету, а Верховній Раді? Так, добре, Верховній Раді України. Добре.

Приймається така пропозиція, колеги? Я думаю, що три місяці більш ніж достатньо для того, щоб вивчити це питання і сформувати таку позицію. Добре.

Ми говоримо про формальний звіт на трибуні Верховної Ради, наприклад, з цією позицією, з можливістю депутатів задати питання або там скоригувати і все інше. Тобто це не жорсткий документ, який матиме якісь наслідки.

_____. Жорсткий документ – це професійна переговорна позиція уряду вже на переговорах. Це має бути генеральна...

_____. Це не настільки потрібно... Ну, переговорна... чи це має бути публічна переговорна позиція, з якою сторона переговорів йде на переговори.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, справедливо, тому я тут і сказав, що комітету, а не Верховній Раді.

_____. (Не чути)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я думаю, що профільний міністр або віце-прем'єр-міністр зможуть знайти більш-менш загальні слова, а потім в індивідуальному порядку як би пояснити і розкласти цю історію.

_____. прийде до комітету, і комітет може ініціювати заслуховання на Верховній Раді.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Або ми можемо зробити закрите засідання.

_____. Тобто він подасть документ, він прийде в комітет, і комітет вже буде ініціювати його, розглядати його на Верховній Раді, чи не розглядати. У нас звіт фонду І сьогодні був звіт... Тобто можемо винести на Верховну Раду і.....

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто вона може надіслати на Разумкова, на Голову Верховної Ради, Голова Верховної Ради все одно розпише на профільний комітет, а далі комітет рекомендувати, і плюс, ми зможемо надавати нашим колегам на ознайомлення за запитом.

_____. А от військові, вони ж якось звітують перед комітетом перед своїм, там же ж теж є якісь чутливі речі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, в закритому режимі. Ну, це ми потім передбачимо.
О'кей! Тоді 118 строчка.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Так, 118 строчка – це два з дужкою. Це та сама норма, яка була прийнята в першому читанні. Але ми в ній вносимо термінологічні корективи відповідно до визначення ступеня локалізації, який ми обговорювали вище. А в цьому абзаці, зокрема, мова йде про взаємодію з закупівлями, які здійснюються за кошти міжнародних організацій.

Третя з дужкою пункт, та сама 118 строчка... Третій з дужкою пункт - це передостанній абзац в цій таблиці. Цим пунктом пропонується передбачити розробку і реалізацію державних цільових програм щодо оновлення тих категорій техніки, яка міститься в даному законопроекті.

Якщо можна, я попросив би Ігоря прокоментувати. Є певні як би думки стосовно того, чому ми маємо передбачити можливість таких цільових програм розробки цим законопроектом.

МАРЧУК І.П. Я вибачаюсь, Дмитро Давидович, одну буквально хвилинку, бо я, напевно, пропустив.

Тобто якщо закупки здійснюються за кошти міжнародних фінансових організацій, то теж застосовується Закон про локалізацію, так? Вибачаюсь, щоб я просто в курсі...

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Ми як би цим законом передбачаємо, щоб українська сторона під час проведення відповідних переговорів з підготовки міжнародних договорів брала до уваги вимоги цього закону.

І плюс у нас є, ми пишемо, що частина шоста статті 6 - те, що ми говоримо, - що якщо буде за кошти... Тобто от зараз ті, хто дає гроші, може сам проводити. Але згідної цієї поправки вони будуть вже дотримуватися цього закону. Тобто ми пишемо.....

Бо важливо розуміти, що це, якщо навіть це і кредитні гроші, але вони будуть віддаватися з коштів відповідного бюджету, державного, або місцевого, або коштів державної компанії.

_____. Вибачте, а гранти, вони ж не повертаються.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Гранти не є предметом регулювання цього закону.

_____. Тобто, як не є предметом? Тут же написано: «за рахунок кредитів, позик, грантів, наданих відповідно до міжнародних договорів...»
(Загальна дискусія)

Ну, просто логічно, коли якщо там хтось із донорів, різні бувають донори, не завжди це міжнародні фінансові організації, з якими ратифікуються відносини, можуть бути якісь приватні там компанії, вони допомагають якійсь державній установі, ну, як би безкоштовно, просто так.

_____. Але там нема процесу закупівлі, там є процес...

_____. Ні-ні, дивіться, от наприклад, якщо ми говоримо про те, що ми вимагаємо, щоб враховували Закон про локалізацію, коли певний замовник набуває у власність майно, і тут же ми говоримо, що якщо подарували безкоштовно, то... Ну, логіка така, що якщо подарували і ти набув у власність, то воно має бути локалізовано. Наприклад, «швидкі допомоги»... (Шум у залі)

_____. безкоштовно передається у власність державній установі.

_____. За рахунок грантів може воно бути куплено десь там, за рахунок грантів. Тому...

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я би пропонував прибрати «гранти». *(Загальна дискусія)*
Ігор Петрович, я працював в «Беккер і Маккензі» колись і ми обслуговували дуже багато контрактів, які укладаються з ІФС, ЄБРР і з усім іншим. Ну, там дуже талановиті юристи просто, з тієї сторони, я скажу чесно, дуже талановиті. Тобто угода про надання грантових коштів муніципалітету такому-то, за якою потім муніципалітет... не за цією угодою, а просто через додаткову угоду буде повертати якимось чином певні частини, вона фактично кваліфікуватиметься як грант, я це гарантую. І в цьому питання є. Але можемо виключити, подивимося, чи будуть починати обходити через грантові програми, і тоді будемо приймати зміни до закону.

_____. Просто щоб менше грантів не стали давати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, ну давайте відверто, ну, гранти на що? На турбіни, на мусоровоз, на цей...

_____. А на туристичний автобус може бути. Ну, багато чого такого, що...

_____. Знову ж таки, наскільки це критично...

_____. Пожежна машина...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Васильович, це хіба що ви донесете до всіх наших міжнародних партнерів: бачите, який гарний комітет.

Ну, мені не принципово, можемо спробувати без грантів на перших порах, а потім подивитися через рік, що вони там напридумують.

_____. Мені здається, що в Раді в будь-який момент є консенсус для того, щоб гранти...

_____. Прибрати?

_____. Ні, навпаки, щоб їх...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, це правда. Ну, тобто нам додати гранти буде важче, ніж виключити. Тому, напевно, краще одразу виключити, а додати ми їх завжди встигнемо.

Виключаємо тоді гранти, колеги?

_____. Тоді в статтю 6 треба теж вносити. Там просто ми її не чіпаємо, але це міжнародні зобов'язання України в сфері закупівель. І там є: закупівля товарів, послуг за позики, гранти, що надані...

_____. Я думаю, все ж таки давайте будемо всі гранти залишати. Якщо, дійсно, десь в майбутньому зрозуміємо, що це якийсь шлях до некоректних дій, то просто виключити, мені здається, буде їх легше, ніж...

_____. Якщо вони є в іншому місці закону, яка вже такою конструкцією прописана, то....

_____. В цій частині прописано, що вони можуть проводити закупівлі за їх процедурами, ті, хто гранти дає.

_____. А ми пишемо: «а також з урахуванням вимог цього закону». Тобто все це в 6-ій має відбуватися з локалізацією, розумієте? Тобто

гранти підпадають під локалізацію. Ми ж цьому пункту додаємо слова: «а також з урахуванням встановлених законом вимог щодо ступеня локалізації виробництва». І тоді, коли він сюди приєднається, гранти мають теж бути локалізовані, так сказати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нам доведеться лишити гранти просто тому, що ми не можемо вносити зміни до статей, які не змінювалися в першій редакції законопроекту.

_____. Ні, ми можемов редакції, але це буде в нас вже...

_____. Тобто ми можемо частину другу викласти в новій редакції. Не тільки доповнити словами, а це все переписати, і вже з урахуванням з грантами і з цією поправкою.

_____. Вибачте, ще раз. Якщо дозволите, ми щойно з вами розглядати положення законопроекту, які дозволяють Кабміну за погодженням з комітетом робити виключення. Якщо прийде якийсь великий донор і скаже «я вам хочу подарувати автомобіль швидкої допомоги», або щось інше, то може бути прийнято рішення - і йому надати таку можливість, і він буде як виняток. Тому ми не позбавимо жодного бажаючого нам допомогти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Конкретно по одній закупівлі.

_____. По гранту, да.

_____. Ні, дивіться, донори ж бувають різного рівня, тобто хтось дарує одну пожежну машину. Муніципалітет там Франкфурту дарує місту

Вінниці, або якийсь там трамвай, або дає грант на купівлю. Я не розумію, чому ви говорите, що нам треба міняти статтю 6. Стаття 6...

_____. Ми до неї вносимо правки...

_____. Так, вона говорить... 2-й пункт статті 6 говорить про те, що з урахуванням...

_____. Ми додаємо «а також локалізація».

_____. Тобто ми можемо викласти його повністю в новій редакції, пункт 2, убравши слова «грантів» і добавивши «.....щодо ступеня локалізації».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, просто ми ж не можемо замінити десятий рядок.

_____. Почему? Мы можемо викласти в новій редакції, оце в новій редакції. Частину другу викласти в такій редакції, і дати повністю... І це буде не суперечити...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Впевнені?

_____. Абсолютно! Ми цим законом взагалі вносимо те, що не було в першому читанні, а тут ми уточнюємо, ми не сюди додаємо, а викладаємо його повністю в новій редакції з урахуванням цієї правки. Це можна зрбити.

_____. Але чи потрібно?

_____. Це інша справа.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мені здається, що це дуже важка процедура.

Давайте залишимо гранти. Я думаю, що це не буде прямо... Я розумію, що кредити - тут справді можуть виникнути питання. Але якщо ми вже націлилися по кредитам, то гранти об'єктивно навряд чи.

_____. Бо будуть додаткові угоди потім...

_____. локалізацію зняти.....

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сто відсотків. Ну, ЄБРР пропонував. Ну, подивимося. *(Загальна дискусія)* Ні, ми вивчили досвід інших країн, не багато хто робить виключення для міжнародних партнерів, міжнародних фінансових організацій. Дуже мало хто робить.

Я пропонував би все-таки лишити гранти, колеги. Ну, ми зараз просто будемо вигадувати, яким чином нам отак...

_____. Якщо можна, я прокоментую ще раз.

У нас є стаття 6, частина два, яка говорить про те, що за ці міжнародні гроші здійснюються закупівлі у відповідності до їх порядків, якщо вони є. А якщо немає, то по закону. І от якщо ми виключаємо з «прикінцевих і перехідних» гранти, то, значить все, про що ми сказали, кредити, позики, - воно відповідно до статті 6, частини два, і відповідно до цього пункту «Перехідних положень», тобто з локалізацією, іншими словами, а гранти залишаються так, як у статті 6, частині два. Тобто ... там процедура.

_____. Але ж статтю 6 доповнюємо словами: «а також з урахуванням встановлених цим законом вимог щодо локалізації». 6 статтю якраз і

доповнюємо словами, що всі ці заходи мають відбуватися з урахуванням вимог щодо локалізації.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Там взаємне відсилання: 6-а - на «прикінцеві», «прикінцеві» - на 6-у.

О'кей. Дмитро Давидович, давайте тоді у нас виходити на фінал.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Власне, це і є останній пункт, мені здається, теж непоганий: «Щороку, починаючи з 2021 року, інформувати Верховну Раду про стан виконання цього закону».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я єдине, хотів би розширити і сформулювати: «щороку, починаючи з 2021-го, але не пізніше 1 грудня звітного року, інформувати...» Ну, щоб ми чітко сказали, що в нас до кінця року...Good?

Колеги, тоді, якщо немає заперечень... *(Шум у залі)*

_____. Ні, просто за який період? Якщо ми хочемо 2021 рік, ну, тоді вони за нього прозвітують у 2022-му, наступному. А якщо в грудні, то вони нам дадуть звіт за...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну да, справедливо. Тоді знімається ця історія. Знімається.

Якщо по цим позиціям немає заперечень, давайте перейдемо до дискусії по самим КВЕДам так званим, по категоріям товарів і продуктів.

І, Дмитро Давидович, я пропоную, в нас тут у нас колега сидить, пан Артем, давайте... Вітаю! Ми дуже цінуємо вашу зацікавленість і ваш час, враховуючи, що ви просто не член комітету, щоб ви ще довше не сиділи, я пропонував би висловитися за правку і за код, який ви пропонуєте, і ми тоді далі зможемо подискутувати.

КУНАЄВ А.Ю. Да, дякую.

Перш за все я хотів би подякувати вам як голові комітету та співавторам цього законопроекту взагалі те, що він став можливим, його існування стало можливим, тому що це дуже, я вважаю, важливий законопроект для української промисловості.

Про що я хотів би сказати? Що я хочу, перш за все, висловитися на підтримку вашої пропозиції та пропозиції нашого колеги щодо того, що потрібно включити до переліку цих товарів саме продукцію авіабудівної галузі, а саме літаки та гелікоптери, які вже... ну, в нас є повний спектр підприємств для локалізації продукції авіабудівної галузі. І той мультиплікаційний ефект, про який ви казали, саме в авіабудівній галузі є надзвичайно високим. Наприклад, за тією інформацією, що є в мене, одне робоче місце в авіабудівній галузі на підприємстві, яке безпосередньо складає літак, воно створює до 16 робочих місць в супутніх галузях.

Саме тому я прошу комітет розглянути можливість включити продукцію... Ну, тут цей законопроект саме про продукцію цивільного призначення, тому і пропозиція - включити до цього переліку продукцію авіабудівної галузі саме цивільного призначення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Це, до речі, достатньо цікавий підхід якраз з приводу, Муса Сергоєвич, того, що ви говорили, яким чином зрозуміти мультиплікаційний ефект як такий.

Я знову-таки, не знаю, пане Кунаєв, як ви рахували, я не знаю... дуже цікаво було би подивитися на саму формулу. Не тому, що я не довіряю, а просто, скажімо так, з точки зору того, можливо, ми можемо, справді, її взяти за основу, тобто і говорити про те, що якщо виробництво однієї одиниці продукції створює щонайменше там 5 робочих місць в суміжних галузях, це вже високоефективна продукція, яка має високий мультиплікаційний ефект. Ну, тобто якось так. Це один з підходів, який, в принципі, міг би бути можливим.

Але, з іншої сторони, я постійно повертаюся думками про зборку меблів, ну, тобто щоб створити табуретку, треба закупити клей, деревину і, напевно, якийсь лак. Тобто ось вже три... Дерево виростити. Тут теж, кожен підхід, він буде мати свої особливості.

Але дякуємо вам за поправку. Який номер правки?

_____. 2010. Там 15 чи 20 позицій.... Це в нас сторінка, я вам скажу, 425-а, і тому треба щось вибрати до цього...

КУНАЄВ А.Ю. Да, я там не наполягаю на повному переліку, який я подавав...

_____. Там він дещо виходить. Там є ж ... літаки, літаки-заправники, бойові вертольоти...

(Загальна дискусія)

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Я з цієї правки номер 2012 колеги Кунаєва, я пропоную такі позиції.

Перше: вертольоти, літаки, космічні та інші летальні апарати з двигуном. Наступне: вертольоти та літаки; наступне – вертольоти. Це просто різні коди, тому вони там можуть дещо дублюватися. Далі: двигуни для повітряних літальних апаратів, турбореактивні двигуни, турбогвинтові двигуни і реактивні двигуни, навчально-тренувальні літаки, пошуково-рятувальні вертольоти.

_____. Тобто після реактивних двигуни які?

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Вибачте, якщо швидко читав. Значить, турбореактивні двигуни, турбогвинтові двигуни, реактивні двигуни, навчально-

тренувальні літаки, пошуково-рятувальні вертольоти. На моє розуміння, це цивільні позиції, які не...

ГОЛОВУЮЧИЙ. У нас був справді запит від Міністерства оборони, від представників, і від інших виробників продукції подвійного призначення. Але це ДОЗ, і краще нам туди взагалі не влізати. *(Шум у залі)*

_____. У них є свої директиви, це взагалі економічної політики.... а зараз передали їм. У них є свої директиви, у них є сво локалізації, там все своє, там...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, ми просто якраз говорили про те, що інші колеги і представники Міністерства оборони пропонували включити військову техніку, але мені здається, що є ДОЗ, і краще туди взагалі не лізти. Як би логічно не звучало, але хай військові лишаються військовими, ми займаємося цивільними аспектами.

_____. Просто ці речі по іншому закону...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, я ж кажу, є ДОЗ – державні оборонні закупівлі.

_____. Є Закон «Про оборонні закупівлі», і мені пояснили так, що коли військові чи служби, які мають до цього якийсь стосунок, вони мають вибір: якщо закупівля відбувається в рамках ДОЗу, вони користуються Законом про військові закупівлі, якщо це закупівля цивільна, то вони закуповують її за Законом «Про публічні закупівлі». Ну, тобто їжу вони не закуповують, а техніку закуповують військову за...

_____. І там інша процедура закупівлі взагалі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Абсолютно.

_____. Там немає переліків, ніхто не бачить, що вони закупають.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тому тут є сенс розширювати виключно на літаки цивільної авіації.

МАРЧУК І.П. Якщо ми говоримо про літаки цивільної авіації, то я як пілот малої авіації хотів би запитати, чи включені туди, до переліку, двигуни для малої авіації, а це саме поршневі двигуни, не турбо?

_____. Двигуни для повітряних літальних апаратів підходять?
Ну, є в нас...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, я думаю, включає в себе.

МАРЧУК І.П. Я думаю, представники - виробники малої авіації будуть щасливі з цього, тому що в нас є декілька потужних досить виробників.

ГОЛОВУЮЧИЙ. На жаль, Ігор Петрович, не знаю, наскільки часто держава купляє поршневі двигуни...

МАРЧУК І.П. Але, до речі, є в тренувальній сфері, є у сфері, наприклад, спостереження за газопроводами, магістральними електропроводами, дуже часто на Заході використовується за спостереженням за лісними масивами і таке інше. Тому це може бути як предмет закупівель.

_____. Якщо дозволите, ще одна коротка пропозиція. Коли нам давали перелік енергетичного машинобудування, ми, можливо, помилково

втратили два коди, на які нам вказав колега Дирдін у своїй правці номер 2014. У нас там є різні типи генераторів, всяких енергетичних установок, а два коди ми загубили – це дизель-генераторні установки і генераторні установки з двигуном із іскровим запалюванням. Це правка номер 2014 пана Дирдіна.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А це був один КВЕД, один код?

_____. Це два коди.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Два коди, а ми їх втратили...

_____. Вони відрізняються там останніми цифрами. Це великі коди, там дев'ятизначні. І вони там відрізняються останніми цифрами. При підготовці ми їх втратили. Це, можливо, якась моя помилка, яку я допустив при підготовці, але, дивіться, її можна виправити, а можна не виправляти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Якщо ми взяли загальний цілий код, то давайте його і тримати цілим. Тобто я пропонував би врахувати тоді.

Да, Олексій Васильович.

МОВЧАН О.В. В мене так само є пропозиція. Ми на підкомітеті, Євген Володимирович озвучив слушну пропозицію щодо підтримки... щодо локалізації нафтопродуктів. Проблема існує, в нас сьогодні імпорт здебільшого із Російської Федерації і Білорусі, тобто це імпорт нафтопродуктів. Це із Білорусії, по суті, те саме, що і з Російської Федерації, тобто країна-агресор на 75 відсотків тримає український ринок нафтопродуктів.

Я це питання вивчив. У нас залишилося два із шести працюючих нафтопереробних заводи, які зараз знаходяться... які йдуть до свого

технологічного виробничого мінімуму, тобто в них є якийсь період часу ще, але дуже скоро можуть закритися.

В нас є окрема норма, яка стосується переробки і додаткового переліку, куди можуть бути включені товари переробки. Я би хотів, щоб ми в рішенні комітету зафіксували, що ми звернемося до Кабінету Міністрів про включення дизельного палива, бензину, авіаційного газу в оцей от додатковий перелік до того, поки цей закон буде чинним. Точніше, до моменту закінчення його дії, строку дії. Тому що у нас, якщо відновити виробництво українське і забрати хоча б частково... Ми не будемо забирати у європейського виробника, тому що європейський - це всього 5 відсотків, і це здебільшого елітні, такі преміальні типи палива. Це здебільшого неякісний російський бензин і дизель. І тоді ми зможемо, є перспектива відновлення хоча б Одеського НПЗ і перспектива того, що у найближчий період Шебелинський, який належить державі, або Кременчуцький, який частково належить державі, не закриються.

Тому я би просив, щоб ми про це не забули і звернулися після прийняття... точніше, з прийняттям цього закону було автоматичне звернення комітету до Кабміну про включення оцих категорій товарів у додатковий перелік.

_____. Питання: а якщо посівна буде і не буде нафти, то що тоді робити? І переробки не буде. Якщо ми хочемо все українське робити.

МОВЧАН О.В. До чого тут посівна?

_____. Ну, ви говорите про нафту?

МОВЧАН О.В. Я говорю про дизельне паливо, бензин і авіаційний газ. У нас є два заводи, які виробляють всі три категорії товарів.

_____. Але вони на посівну становляться на реконструкцію, якщо ви знаєте, так?

МОВЧАН О.В. Ні.

_____. Створюється дефіцит...

МОВЧАН О.В. Є українська нафта, яку переробляють на цих двох заводах. Є імпортна нафта, яку переробляють на цих двох заводах. Тобто не можна зупинити нафтопереробний завод просто так, вони не зупиняються. Вони зупиняються, коли досягають свого технологічного мінімуму, як це сталося із Одесою, Лисичанськом, і вони або запускаються, пробують запускатися, або не запускаються взагалі.

Всі інші працюють як такий собі великий самогонний апарат, і в них їх там 8-10 на кожному підприємстві, і вони сьогодні включають три, завтра включають два і так далі. Тобто отак воно безперервно працює. Ти не можеш... бо запуск, перезапуск такого підприємства може коштувати кілька мільйонів доларів.

_____. цикл, зупинилися, і фури стояли на кордоні...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Питання не в цьому, питання в тому що в нас країна величезних можливостей, тому що, навіть коли ми думали, що неможливо атомний реактор зупинити, довели всьому світу, що і це можливо. Нет нічого неможливого. Тому у нас можливо все.

Але я погоджуюсь повністю, Олексій Васильович. Підготуємо від комітету відповідне звернення на Кабінет Міністрів і попросимо їх там обрахувати можливість, і будемо тоді вже дискутувати. *(Шум у залі)* Ні-ні, від комітету направимо лист. Я під стенограму фіксую.

_____. Але, ще раз, це питання відновлення галузі, воно важливе, тому що це енергонезалежність, і плюс це 75 тисяч робочих місць, які в нафтодобувній галузі і в нафтопереробці працюють.

Тому я би хотів, щоб ми зафіксували, що ми звертатимемося до них, до Кабінету Міністрів: не на один рік 10 відсотків, тому що зараз локалізація вище, ніж 10 відсотків, а до кінця строку дії закону.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, колеги. Які ще пропозиції, зауваження?

БУЙМІСТЕР Л.А. У мене питання є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, Людмила Анатоліївна.

БУЙМІСТЕР Л.А. Дуже дякую. А в нас входить в цей перелік КВЕД по металокопцюкціям – 2511? Я просто не знаю, як вони... чи які вибирали КВЕДи?

_____. У нас спочатку... ну, ми брали не КВЕДи, а CPV коди з закупівельного словника, і там товари машинобудування. Там відповідно залізничний транспорт, якщо це залізничний транспорт, локомотиви і пасажирські вагони, там інші. Міський транспорт – це автобуси, тролейбуси, трамваї відповідно, ну і комунальна техніка, енергетичне машинобудування. Тобто металокопцюкцій в поточній редакції немає.

БУЙМІСТЕР Л.А. О'кей, дивіться, колеги, я просто не знаю коди ті, які ви використовували для цього закону. У мене є наступна пропозиція. Майже в усіх країнах Європи, де я працювала, діють правила місцевої складової для елементів металокопцюкцій, які використовуються у сфері енергетики, зокрема у сфері енергетики, як у тій галузі, яка є.....

На сьогоднішній момент виробник, наприклад, той же..... веж для вітряків, є однією з таких дуже перспективних галузей, поясню чому. По-перше, дійсно, будується і з введенням аукціонів на ринку будуть будуватися далі ці потужності, і на сьогоднішній момент 70 відсотків європейського ринку закуповує ці металоконструкції в Китаї, як і, до речі, дуже багато інших видів простих металоконструкцій.

Якраз високотехнологічні якісь речі..... вони особливо від експортного потенціалу на сьогоднішній момент, на мою думку..... оскільки (Не чути)

...великі промислові гіганти, такі як..... вони пішли набагато сильніше вперед. І сьогодні нам з нашими турбінами конкурувати буде дуже важко. А от легкі металоконструкції, особливо там і для будівельних галузей, і для інженерної..... це та галузь, яка має величезні перспективи не тільки для українського локального ринку, а й локального ринку, вони стають набагато більш перспективними для експорту. І тут я говорю про свою давнішню мрію - заміщення імпорту в Європу з Китаю на імпорт в Європу з України. Він має набагато більше економічного сенсу, і для європейських компаній в тому числі, і, як на мій погляд, ми повинні були б.... (Не чути)

Більше того, в Україні є величезна металургійна галузь. Якщо ми говоримо про те, що нам треба використовувати..... уже є і підтримувати, але..... то саме металоконструкції є тою сферою, де додана вартість буде найбільшою, і найбільша кількість для нашої держави.

Тому, не знаю, чи є спеціальні коди товарні саме для цього виду продукції, окремі, але саме це знаєте, в принципі, і відповідає цього законопроекту, що ми за рахунок..... (Не чути)

І друге питання... (Не чути)

.....є об'єктивно сезонні закупівлі..... тобто були українські виробники, або виробник (якщо він один, то буде ще легше), буде відомо, наприклад, цієї сезонної продукції, розуміючи, що в будь-якому разі держава

..... повинна прийти до українського виробника....., і він буде тут вирішувати... *(Не чути)*

..... це більше питання на обговорення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Людмила Анатоліївна.

Дмитро Давидович, будь ласка.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Людмила Анатоліївна, шановна, мені здається, що держава у нас не є якимось значним інвестором у вітряну енергетику, і, скоріш за все, що ніяким інвестором не є. Тому якщо стимулювати розвиток, стимулювати споживання виготовлених в Україні конструкцій, то, може, ми якийсь подамо разом з вами інший законопроект з цього приводу, бо держава їх не купує, а воно не запрацює як стимул.

БУЙМІСТЕР Л.А. Ну, інші металоконструкції купує, мостові, наприклад, купує. Ця технологія дуже-дуже подібна і схожа. Я кажу про вид взагалі як металоконструкції... Це є той вид продукції, який і так насправді, і в будівельній галузі, наприклад, на сьогодні ступінь локалізації більше 80 відсотків по металоконструкціях.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. З приводу мостових конструкцій я згоден на 100 відсотків, але, наскільки мені відомо, їх купують у вигляді мостів. Ну, тобто «Автодор» закуповує послуги з будівництва мосту. І ми провели вже навіть певну підготовчу роботу для того, щоб після цього законопроекту запропонувати підхід до локалізації в роботах і в послугах. І я думаю, що це буде якраз дуже слушна думка, що там є і дорожнє будівництво, і там будівництво мостів на наступний рік звучить, можна його окремо регулювати. Але там основні як би ці закупівлі, вони відбуваються всередині закупівель послуг з будівництва, чи робіт з будівництва, як це правильно сказати?

БУЙМІСТЕР Л.А. Згодна. І наводжу приклад. У Великобританії держава є замовником послуги комплексної, наприклад, як у генерального підрядника, але при вирішенні, хто в тендері буде мати пріоритетну позицію, приймаються саме ті заявки, де понад які використовує, наприклад, генеральний підрядник, є найбільший відсоток локального саме елементу. Тобто постачальники чи сам процес фізичної закупівлі, він може йти і через посередника. Але коли тендерна заявка формується, то пріоритет надається саме тій, де більше локального елементу....

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Це якраз той підхід, який ми планували закласти в тему, як би в ідею локалізації робіт і послуг, і давайте подавати разом такий. Мені здається, що це буде дуже на часі, оскільки «Велике будівництво» може давати не тільки робочі місця, дороги, і мости, а може давати ще й замовлення на підприємства.

БУЙМІСТЕР Л.А. Якщо ви не вважаєте, що це є предметом цього законопроекту, хоча мені здається, що саме ці товари і позиції можна закріпити і далі працювати над законопроектом..... локалізації.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Людмила Анатоліївна, я би теж говорив про те, що все-таки нам би витримати тут рамку високотехнологічних продуктів, техніки і інших видів продукції. І я розумію важливість піднятого вами питання, погоджуюсь з ним, і мені здається, що конфігурація, яка запропонована Дмитром Давидовичем, вона, в принципі, достатньо перспективна. Я залюбки сам особисто приймаю участь у напрацюванні цього законопроекту, і підпишу його, і так само разом з вами готовий його подавати і відстоювати. Просто не хотілось би тут мішати мухи з котлетами, тому що ми начебто говоримо про високотехнологічну продукцію, і включати сюди металоконструкції було би не зовсім правильно.

БУЙМІСТЕР Л.А. Дивлячись, як ви оцінювали високотехнологічно. По відношенню до експорту, який сьогодні складає у нас на 80 відсотків саме..... напівфабрикати. То якщо ми говоримо про технологію на одну ступінь...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Переробки.

БУЙМІСТЕР Л.А. ... вище, то це вже високотехнологічна продукція. Більше того, як людина, яка організовувала виробництво сама, можу сказати, що, дійсно, там і технології в тому числі використовуються найсучасніші, і вимоги, і вимоги до безпеки праці в тому числі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Згоден повністю. З іншої сторони, і для того, щоб зробити яєчню, потрібна певна технологія. Тому погодьтесь, що це максимально широке поняття.

Давайте все-таки спробуємо залишитися в рамках машинобудування, верстатобудування і інших таких важких комплексних процесів. Я не применшую значущості металоконструкцій, у нас з вами була особиста можливість мати задоволення відвідувати різні заводи з різним циклом виробництва, в тому числі і металоконструкцій, я захоплююся і цією індустрією, але мені здається, що вона вибиватиметься трошки з загального переліку продукції.

Да, Муса Сергоєвич, будь ласка.

МАГОМЕДОВ М.С. *(Виступ російською мовою)*

Я почему я взял слово, потому что я наш разговор сегодняшний помню, и я на самом деле хочу, чтобы этот закон прошел, в отличие от того закона, который я благополучно провалил, за что приношу публичные извинения Игорю Петровичу. Но, вы знаете, я всегда привык отвечать за свои ошибки, и у меня даже нет оправдания, потому что я просто допустил промашку. Но у меня есть старший

товарищ, который допустил гораздо большую промашку по другому закону. Я вам потом расскажу. Поэтому я надеюсь, что эту ошибку мы исправим.

А то, что касается моей поправки, на самом деле я за что переживаю, что не будет более... как сказать, более качественно возможности сделать «подход к штанге», чем сейчас, потому что, я Дмитрию Кисилевскому отправлял информацию. В Украине было 100 заводов, которые работали на горноперерабатывающую... то есть производили оборудование для добычи: для шахт, для карьеров. На самом деле это серьезные, нормальные заводы, из них 60 остались на той стороне. У нас осталось порядка 40 заводов. И, безусловно, большая часть закупки оборудования для добычи, этим занимается частный бизнес. И там много украинского оборудования закупается, и много закупается импортного. И причем китайцы, поляки и так далее и тому подобное. И немцы, и, то есть я вот последние там несколько раз когда был в шахтах, там разная техника есть. Но там достаточно много отечественной техники.

И те же там буровые станки - это тоже... Это не вертолетостроение, но я могу сказать так, что с точки зрения организации взрывозащищенности, безопасности, серьезности этого оборудования и ответственности за жизнь людей, оно находится, на самом деле, очень рядом. Ну, там, может быть, нет таких компьютерных начинок, бортовые компьютеры и прочее, но при этом работа на глубине тысячи метров, и при этом любая искра подразумевает конец света.

Поэтому сейчас, как на мой взгляд, вот если смотреть на это не как там на политику, которой мы занимаемся, а с точки зрения поддержки этих заводов, которые, по сути, нуждаются в заказах постоянно, мне просто кажется, что более подходящего времени говорить об этой поправке, или ходить там к Кабмину... Потому что на самом деле соответствует всем критериям. То есть «всем» от слова «всем», то есть мультипликативный эффект, потому что там много... там не только железяки, там гидравлика, там резина, резинотехнические изделия. И я там собрал эту информацию и... Ну, еще раз, я могу так сказать, за предложение по авиации я двумя руками буду «за», потому что только генератор, произведенный

на двигателе «Мотор Сичи» позволил наш завод сохранить, два с половиной мегаватт, потому что если бы его не было, нашего бы завода не было бы сейчас. Поэтому я не могу не поддержать этих людей.

Но вот с точки зрения... Вот, опять же, если есть такая возможность не разбалансировать закон, не создавая волну негодования от других людей, которые предложили 2 тысячи поправок, то если бы была такая возможность, в каком-то режиме лайт попытаться одну эту поправку поставить на... обсудить, я бы этого хотел, потому что, еще раз, у меня есть перечень этих заводов. Я понимаю там... перечень государственных объединений, которые могут закупать это оборудование, и это было бы правильно. И я в данном случае не выступаю лоббистом компании СКМ, потому что у нас там один или два завода есть, но один или два из сорока. Я говорю, как есть. Если бы это было так, я бы...

Наверное, коротко так. Информация, на которую можно посмотреть, она, безусловно, есть, я то, что смог, получить. Может быть, это возможно. Еще раз, речь идет примерно о сорока предприятиях, которые там остались еще жить в этой отрасли. Я бы хотел, чтобы мы им каким-то образом помогли, если это, опять же, не разбалансирует и не ломает то, над чем мы до сих пор работаем. Я бы этого не хотел точно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Муса Сергєвич.

Справді, дивіться, це найважче питання, ну от серйозно, ті питання, які пропонуються включити чи виключити, тому що ми тут ходимо по тонкому лезу. Ну, я вам сьогодні... справді в нас була ця дискусія, тому що як тільки хтось десь побачить, запідозрить якийсь перекося, крен вліво-вправо, посиплеться в залі весь закон.

Я ціную вашу відвертість, я чудово розумію, що це не тому, що там СКМ у «Метінвест», тому що справді є ціла галузь.

Давайте зробимо наступним чином. Ми сьогодні навряд чи будемо приймати рішення на комітеті, ну об'єктивно. Нам доведеться зараз піти на

перерву і продовжимо, напевно що, в понеділок, тому що в нас є й редакційні правки, там купа, і всього іншого, те, що ми зараз проговорили. Давайте скористаємося цим часом, щоб ще проконсультуватися всередині, щоб ми просто розуміли...

Нам головне – це реалізувати цей інструмент. Тобто, як тільки ми його реалізуємо, ми говорили про інший підхід, і тут я можу так само під стенограму, як і з Олексієм Мовчаном, пообіцяти, що ми від комітету одразу направимо цей запит на профільне міністерство. Я сьогодні вже спілкувався з Ігорем Ростиславовичем на цю тему, до речі. Але давайте ще до понеділка подумаємо, проконсультуємося, чи є якась можливість втримати законопроект, не розбалансувати його і подивитися на певні правки.

МАГОМЕДОВ М.С. Ну, тогда, наверное, эти критерии, про которые мы говорим, надо их тогда еще четче, так сказать, попытаться прописать, чтобы...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, Степан Иванович, будь ласка.

КУБІВ С.І. Я уважно слухав, і дуже добре, що ми законопроект не розбалансовуємо. Дякую вам.

Друге. Коли подивитися, треба дивитися трошки глибше, як на 2021 рік, і коли нас.... ми розуміємо, воюючи країну сьогодні, де війна реально є, я говорю про безпілотники і я говорю про, наприклад, «Меркурій» «Нептун». Я розумію, що вони не будуть пріоритетними, але там є... складова, то щоб ви дали, може, доручення, щоб ми, коли ми говоримо про авіа, ми могли би певні речі там зробити так, як буде вигідно, в тому числі і інноваційні. І це досить, я би сказав, технологічно правильна продукція, яка є популярна сьогодні на ринку. Бо безпілотними - ми говоримо про українські мотори з Туреччиною, де підписав Президент. А там, де ми говоримо «Вільха», «Вільха-М» і «Нептун», то там є певні позиції, які теж властиві.

Я не хочу говорити більше в ефір, але тут подумати, як це зробити. Там можна зробити важливу річ. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Степан Іванович. Справедливе абсолютно зауваження.

Є єдиний нюанс. Ми говорили до цього про те, що продукція подвійного призначення. Тут треба з'ясувати, чи безпілотники є продукцією подвійного призначення, чи ні. Мені здається, що є. Вони проходять трошки по інших процедурах, так само, як тим більше «Вільха», «Вільха-М» і «Нептун», вони йдуть по ДОЗу – по державним оборонним закупівлям. Це не є предметом регулювання нашого закону. Тобто в нас закон стосується виключно продукції цивільного призначення. Просто через це ми, напевно, не зможемо включити в цей перелік те, що ви озвучили.

КУБІВ С.І. Пане голово, я маю на увазі позицію ще таку. Якщо ми навіть говорили про ІРО, я просто скажу думку таку, вона буде зрозуміла. Наприклад, є підприємство, яке робить і військову, і невійськову позицію, те саме, що є в Америці, у Великобританії і так далі. Деякі акції йдуть на ІРО, 50 відсотків, а другі... ви розумієте, так?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так-так.

КУБІВ С.І. І тут от якраз, може, і не в тому законі, його не треба розбалансовувати, але це дуже важливо, бо це інноваційні речі, які зроблені все-таки нашою наукою. Тут можемо включити космічне агентство в окремих напрямках, коли ми говоримо про ракетну галузь.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Степан Іванович.

Колеги, я тоді пропоную закінчувати на сьогодні. Шоста година. Ми дуже продуктивно, мені здається, попрацювали з 14:30. Я вам всім дякую за витримку і за терпіння.

Дивіться, я пропоную взяти перерву до понеділка. Але нам треба зафіксувати сьогодні бодай якийсь результат, і відповідно є пропозиція наступна: підтримати поправки та пропозиції народного депутата України Кисилевського Дмитра Давидовича, подані на виконання рішення підкомітету, з уточненнями, озвученими під час обговорення в редакції комітету (те, що ми з вами проговорювали: і по січню, і по вступу в силу, і по всьому іншому). І на виконання рішення комітету доручити народному депутату України Кисилевському Дмитру Давидовичу подати зазначені поправки та пропозиції як суб'єкту права законодавчої ініціативи.

Ми те, що сьогодні сказали з голосу під стенограму, озвучимо, сформулюємо, Дмитро Давидович, вас попросимо це подати. Ті уточнення, які сьогодні були озвучені, теж за стенограмою ще раз переслухаємо, сформулюємо, і, таким чином, до понеділка вже вийдемо на плюс-мінус фінальну редакцію. А за цей час ще проговоримо по переліку цих кодів. Добре, колеги?

Тому отакі дві пропозиції: підтримати поправки і на виконання рішення доручити Кисилевському Дмитру Давидовичу подати їх як суб'єкту права законодавчої ініціативи.

Прошу голосувати, колеги. Хто – за? Давайте по черзі.

БУЙМІСТЕР Л.А. Буймістер – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Буймістер – за. Дякую, Людмила Анатоліївна.

Кисилевський – за.

Кицак Богдан Вікторович. Поки не голосував.

Колтунович на зв'язку? Немає.

Кубів Степан Іванович.

КУБІВ С.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Лічман – за.

Магомедов Муса Сергоєвич – за.

Марчук Ігор Петрович – за.

Мовчан Олексій Васильович – за.

Наталуха – за.

Підласа на зв'язку? Ні.

Бачу, з'явився, є у нас Богдан Вікторович. За? Богдан Вікторович, нечутно вас. За, бачу. Є

Так, Підласа - немає.

Приходько Борис Вікторович є на зв'язку? Немає.

Руцишин не голосував.

Скорик не голосував.

Тарута не голосував.

Шевченко не голосував.

Дев'ять. Є Шевченко?

ШЕВЧЕНКО Є.В. Конечно, есть.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Євгеній Володимирович, я посипаю голову пеплом, приношу вам свои извинения!

ШЕВЧЕНКО Є.В. Я весь час уважно слухав все, що говорили. Мені не сподобалася розмова про гранти іноземні... Я не можу не голосувати. Я «за» обома руками.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, Євгеній Володимирович, я зрозумів, чому в мене подрагивало веко. А якщо серйозно, ми ж...

ШЕВЧЕНКО Є.В. Я схватил вас за веки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кажу, я зрозумів, чому у мене подрагивало веко, тому що була ваша пильна присутність.

Але ми по грантам вже, ви бачили, ми залишили гранти серед переліку, які виключаються, тому все нормально.

Я вам дякую. Ви – за, так? Євгеній Володимирович?

ШЕВЧЕНКО Є.В. Да, я – за. Які питання?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую дуже.

10 – за. Дякую, колеги. Рішення прийнято.

Комітет бере перерву до понеділка. Відповідно, користуючись моментом, хочу зробити оголошення: в п'ятницю комітету не буде, в нас комітет в понеділок. Продовжуємо локалізацію. Якщо вона не займе надзвичайно багато часу, максимум годину-дві, то, можливо, розглянемо ще одне питання порядку денного, і там сьогодні, максимум завтра, секретаріат надішле. Добре?

Всім дякую, колеги, до понеділка тоді. Дякую.